

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

van

WOENSDAG 25 MAART 2015

Namiddag

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MERCREDI 25 MARS 2015

Après-midi

Le développement des questions et interpellations commence à 14.56 heures. La réunion est présidée par M. Philippe Goffin.

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 14.56 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Philippe Goffin.

01 Vraag van mevrouw Goedele Uyttersprot aan de minister van Justitie over "de oprichting van een commissie ter objectivering van de onderhoudsbijdragen" (nr. 2872)

01 Question de Mme Goedele Uyttersprot au ministre de la Justice sur "la création d'une commission d'objectivation des contributions alimentaires" (n° 2872)

01.01 Goedele Uyttersprot (N-VA): Mijnheer de minister, in uw antwoord op mijn vraag in de commissie van 21 januari 2015 betreffende de oprichting van een commissie ter objectivering van de onderhoudsbijdragen hebt u laten weten dat er op 22 december 2014 een herinnering gestuurd werd naar de instanties die op dat moment nog niet gereageerd hadden op de eerste oproeping. De functies van rechter, notaris en schuldbemiddelaar ontbraken nog.

Op 21 januari 2015 werd dan een tweede oproeping gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad*. Kandidaturen moesten binnen de maand na de publicatie ingediend zijn.

Nu zijn we enkele weken later en vraag ik daarom naar de stand van zaken. Hebben de ontbrekende beroepsgroepen inmiddels een kandidaat voorgedragen of hun kandidatuur ingediend? Indien niet, welke verdere stappen zullen dan worden gezet? Zal dit de werking van de commissie tegenhouden? Wanneer zal deze commissie effectief operationeel zijn?

01.02 Minister Koen Geens: Mevrouw Uyttersprot, in uitvoering van artikel 2, § 2, tweede lid, van het KB van 7 februari 2014 werd in het *Belgisch Staatsblad* van 17 maart 2014 een oproep tot kandidaten gepubliceerd voor invulling van de mandaten van de commissie ter objectivering van de onderhoudsgelden. Een tweede oproep werd gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 21 januari 2015 aangezien er onvoldoende kandidaten werden voorgedragen voor de functies van rechter, notaris en schuldbemiddelaar.

Wat de functie van schuldbemiddelaar betreft, werden er midden februari ook brieven verstuurd naar de Orde van de Vlaamse balies, l'Ordre des Barreaux francophones et germanophone, aangezien schuldbemiddelaars vaak advocaten zijn. Ook naar de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders werden brieven gestuurd, omdat deze contact onderhouden met de schuldbemiddelaars.

Sinds deze tweede oproeping werd nog een bijkomend aantal kandidaten voorgedragen, met name 3 kandidaten voor de functie van rechter en uitsluitend Franstalige kandidaten voor de functie van schuldbemiddelaar.

Voor de functie van notaris zijn er nog geen kandidaten. Daarom werd eind december een herinnering gestuurd aan de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. Zodra alle functies kunnen worden ingevuld, zal de commissie zo spoedig mogelijk worden samengesteld en samenkomen.

01.03 Goedele Uyttersprot (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het was mijn bedoeling om het belang van een snelle werking van de commissie te herhalen, zoals u begrijpt. Dat de notarissen nog steeds niemand hebben voorgedragen valt natuurlijk te betreuren. Ik hoop dat dat de inwerkingtreding niet te zeer zal vertragen, aangezien de wet van 2010 niet zonder reden voorzag

in de oprichting van deze commissie, met als doelstelling de objectieve berekening van onderhoudsbijdragen. Dit leidt namelijk in de praktijk nog al te vaak tot rechtsonzekerheid en nattevingerwerk, niet enkel wanneer er sprake is van een procedure, maar ook bij minnelijke vastlegging van onderhoudsbijdragen. Wij kijken uit naar een snelle opstart en hopen dat u dit van zeer dichtbij opvolgt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Le **président**: La question n° 2889 de M. Peter Dedecker est transformée en question écrite.

02 Question de Mme Sophie Wilmès au ministre de la Justice sur "le suivi des plaintes pour antisémitisme" (n° 2916)

02 Vraag van mevrouw Sophie Wilmès aan de minister van Justitie over "de opvolging van de klachten wegens antisemitisme" (nr. 2916)

02.01 **Sophie Wilmès** (MR): Monsieur le ministre, lors de la séance plénière du 29 janvier dernier, j'ai interpellé le premier ministre afin de savoir ce que le gouvernement prévoyait à l'échelon national et européen pour lutter contre l'augmentation inquiétante des actes antisémites. Il m'a répondu que ce serait "la tolérance zéro, que chaque acte devait faire l'objet d'une plainte et que chaque plainte devait faire l'objet d'un suivi". Certes, il est question d'antisémitisme, mais cette tolérance zéro doit être d'application pour toute infraction à la loi de 1981, c'est une évidence!

Mon parti, le MR, conduit actuellement les assises de l'interculturalité, au sein desquelles nous recevons les représentants de chaque communauté philosophique. Les représentants de la communauté juive nous y ont confié que, dans bien des cas, les victimes d'actes antisémites ne portaient pas plainte, estimant que cela ne servait à rien.

Pouvez-vous nous indiquer combien de plaintes ont-elles été déposées pour antisémitisme l'année dernière et combien d'entre elles ont-elles fait ou font-elles l'objet de poursuites actuellement?

Il importe que les victimes d'antisémitisme retrouvent confiance en la justice belge. Pour ce faire, un travail de sensibilisation doit être entamé d'urgence, à commencer par les ministères et les forces de police qui actent les plaintes.

Par ailleurs, ne serait-il pas opportun d'édicter une circulaire ministérielle ou du Collège des procureurs généraux, qui préciserait la conduite à adopter sur le terrain dans le cadre de cette "tolérance zéro" contre toutes les infractions de ce type et contre l'antisémitisme en particulier?

02.02 **Koen Geens**, ministre: Monsieur le président, chère collègue, comme j'ai déjà eu l'occasion de le préciser, le Collège des procureurs généraux ne peut fournir de statistiques en réponse à des questions parlementaires orales, étant donné la brièveté du délai de réponse. En l'occurrence, le Collège relève que le ministère public ne dispose pas d'un outil informatique lui permettant dans un aussi bref délai de répondre à ce type de questions.

Les analystes doivent en effet concevoir une formule d'extraction des données informatiques pertinentes pour envisager ensuite de valider les résultats obtenus, ce qui ne peut être réalisé dans un aussi court laps de temps, à tout le moins dans l'état actuel des moyens matériels et humains dont dispose le ministère public.

Ceci n'enlève rien à la justesse de vos observations quant à l'importance à accorder à tout acte xénophobe ou antisémite. À cet égard, une circulaire commune du ministre de la Justice, du ministre de l'Intérieur et du Collège des procureurs généraux se rapportant à la politique de recherche et de poursuite en matière de discrimination et de délits de haine a été adoptée le 13 juin 2013. Il s'agit d'un texte ambitieux qui tente de sensibiliser tant les services de police que les parquets aux problématiques de discrimination, notamment lorsqu'elles se basent sur le racisme, l'antisémitisme ou la xénophobie.

Sans détailler cette longue circulaire, j'y relève qu'un magistrat de référence en matière de discrimination et de délits de haine est désigné au sein de chaque parquet, audiorat ou parquet et audiorat général qui assure pour cette matière la coordination, l'information et la sensibilisation des magistrats, services de police, etc. Il en est de même au sein de la police fédérale et de chaque police locale.

Cette circulaire prévoit que lorsque le parquet est saisi de faits de cette nature pour lesquels des preuves ont été réunies, il y aura toujours de sa part une réaction dont la forme dépendra de la gravité des faits commis. La réaction peut prendre la forme d'un rappel à la loi (la probation prétorienne), d'une médiation pénale, d'une transaction, d'une citation devant le tribunal correctionnel. Le Collège des procureurs généraux poursuit le travail d'information, de formation et de sensibilisation des acteurs de terrain à ces matières.

02.03 Sophie Wilmès (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse.

Je comprends qu'il est difficile d'extraire les données chiffrées en un laps de temps si court. Je comprends aussi que la possibilité existe. J'essaierai d'obtenir ces données d'une autre manière car elles permettront d'objectiver l'augmentation des actes rapportés et leur suivi. Si une circulaire a été éditée en 2013, je ne manquerai pas de la relayer auprès de la population.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van mevrouw Barbara Pas aan de minister van Justitie over "het gebruik van de term "Fédération Wallonie-Bruxelles" in het Belgisch Staatsblad" (nr. 2922)

03 Question de Mme Barbara Pas au ministre de la Justice sur "l'utilisation du terme 'Fédération Wallonie-Bruxelles' dans le *Moniteur belge*" (n° 2922)

03.01 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, zoals bekend heeft de Franse Gemeenschap zichzelf enkele jaren geleden omgedoopt tot *Fédération Wallonie-Bruxelles*. Dit is niet de officiële naam. Die naamswijziging was louter een politiek statement. Grondwettelijk, wettelijk en juridisch heeft het in de Belgische staatsorde geen enkele betekenis, maar tot mijn grote verbazing merk ik dat die benaming regelmatig opduikt in het *Belgisch Staatsblad*. Het meest recente voorbeeld staat in het *Belgisch Staatsblad* van 3 maart, waar op bladzijde 14961 tot tweemaal toe die term wordt gebruikt.

Mijn eenvoudige vraag is de volgende. Ik hoop dat ik een even eenvoudig en duidelijk antwoord zal krijgen. Wat is de juridische waarde van berichten die uitgaan van een onbestaande instelling?

La Fédération Wallonie-Bruxelles bestaat officieel namelijk niet.

Bent u van oordeel dat dit kan? Zo neen, bent u van plan om maatregelen te nemen om dit in de toekomst te voorkomen?

Ik ben zeer benieuwd naar uw antwoord.

03.02 Minister Koen Geens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Pas, het is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever voor een bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* om na te gaan of zijn tekst correct en juridisch sluitend is.

Noch de minister van Justitie, noch de diensten van het *Belgisch Staatsblad* hebben op het vlak van officiële bekendmakingen een controlerende bevoegdheid. Het *Belgisch Staatsblad* kan hooguit contact opnemen met de opdrachtgever en wijzen op een aantal mogelijke juridische gevolgen van bepaalde gemaakte keuzes. Het is finaal echter deze opdrachtgever die de eindbeslissingen en dus ook de eindverantwoordelijkheid neemt. Dit is in het verleden – en niet enkel voor deze problematiek – gebeurd.

In dit specifieke geval wordt de term *Fédération Wallonie-Bruxelles* door het *Belgisch Staatsblad* niet gebruikt als aanduiding van de oorsprong van een reglementaire tekst, noch is hij opgenomen in de keuzemogelijkheden voor gestructureerde opzoekingen in de databank.

03.03 Barbara Pas (VB): Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister.

Ik vraag mij af of u er zelf bij het *Belgisch Staatsblad* op kan of mag aandringen dat het in dezen met de opdrachtgever contact opneemt. Ik ben er namelijk van overtuigd dat, als het omgekeerde zou gebeuren en de opdrachtgever in het *Belgisch Staatsblad* zou verschijnen als de *Federatie Vlaanderen-Brussel*, daar wel enige heisa over zou ontstaan en dat daar wel veel vragen bij gesteld zouden worden.

Ik hoop dus dat er in dezen contact wordt opgenomen door het *Belgisch Staatsblad* met de opdrachtgever, al dan niet op uw aandringen, en dat dit in de toekomst niet meer zal voorvallen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

04 Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de mogelijke uitbreiding van de Salduzwetgeving en de daarbij horende kostprijs" (nr. 2938)
04 Question de Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "l'éventuelle extension de la loi Salduz et le coût y afférent" (n° 2938)

04.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, mijn vraag is een hele boterham. Enkele jaren geleden hebben wij de Salduzwetgeving ingevoerd in een periode van lopende zaken. We hebben daarover interessante debatten gevoerd met toenmalig minister De Clerck. Er is toen beslist dat een verdachte bij het eerste verhoor beroep kon doen op een advocaat. Die wetgeving kwam er op vraag van Europa, naar aanleiding van het Salduzarrest.

Dit bracht heel wat kosten mee voor de Belgische justitie: we moesten in ondervragingsruimtes voorzien of ze renoveren. We weten dat naar aanleiding van die regelgeving de kosten voor de juridische tweedelijnsbijstand bijzonder zijn gestegen.

De vorige eurocommissaris voor Justitie, mevrouw Reding, had plannen om deze wetgeving nog verder uit te breiden en een advocaat toe te laten bij elk verhoor. Wij hadden dat in de wetgeving nog niet zo opgenomen, er waren enkele drempels ingebouwd. Zij had plannen voor de aanwezigheid van een advocaat vanaf het begin tot het afsluiten van het proces. Ik heb minister De Clerck daarover ondervraagd in 2011 en hij heeft geantwoord dat wij tegen die uitbreiding bezwaar hadden aangetekend en hierover een schrijven hadden verstuurd met andere landen samen. Dat was opmerkelijk: voor het eerst ging België met andere landen in tegen de Europese Commissie, via een document dat bij mevrouw Reding werd ingediend.

Aanvankelijk was dit een idee en zou er nog bezwaar tegen kunnen worden ingediend, maar de invoering bleek werkelijkheid te zullen worden: Europa was van plan op te leggen dat bij elk verhoor een verdachte zijn advocaat zou kunnen raadplegen. We weten dat dit heel wat extra kosten zal geven. Onderzoekers vrezen voor een vorm van coaching van de waarheidsvinding, een risico dat men tracht in te schatten, maar dat laat ik in het midden.

Wij weten bovendien uit de lopende evaluatie van de Salduzwetgeving dat een en ander nog altijd niet perfect verloopt. In Vlaanderen verloopt het behoorlijk, de balies kunnen zich goed organiseren. In Franstalig België daarentegen zijn de cijfers schokkend. Immers, slechts in 41 % van de gevallen is effectief een advocaat gevonden voor dat eerste verhoor.

Er wordt dus een regel ingevoerd die wij hier niet altijd kunnen waarmaken. De discussie over de vergoedingen die advocaten in het kader daarvan zouden moeten krijgen, staat daar bovendien nog los van. De advocaten zijn van mening dat die vergoedingen te laag liggen.

Er is uiteindelijk aangekondigd dat er een werkgroep zou komen om de gevolgen van de nieuwe Europese richtlijn op ons rechtssysteem te onderzoeken.

Ook in het regeerakkoord zijn daaromtrent een aantal bepalingen opgenomen. Er zal een nieuwe evaluatie komen en er zullen misschien correcties moeten worden aangebracht om een duidelijk evenwicht te krijgen tussen het recht van de verdediging, enerzijds, en het werk en de werklast alsook de beheersing van de kosten, anderzijds.

Mijnheer de minister, daardoor kom ik tot een groot aantal vragen, die ook interessant zullen zijn tijdens de oefening die wij samen binnenkort zullen maken in het kader van de wetgeving en van de ontwerpen die zullen worden voorgelegd.

Zal de nieuwe uitbreiding van de EU-richtlijn effectief binnenkort door alle lidstaten moeten worden ingevoerd? Zo ja, tegen wanneer zal dat moeten gebeuren? Is dat een realistische invoerdatum voor ons? Zullen wij klaar zijn?

Voldoet de nieuwe richtlijn aan de bezwaren die in 2011 door België nog formeel per brief aan de Europese Commissie zijn overhandigd? In welke mate werd met die bezwaren rekening gehouden?

Hoe is de Europese richtlijn uiteindelijk tot stand gekomen? Is België protest blijven aantekenen? Wij hebben dat aan uw voorgangster, mevrouw Turtelboom, ook gevraagd.

Zult u blijven protesteren? Wij weten dat niet. Misschien deelt u vandaag immers de bezwaren niet die toen aan de Europese Commissie werden bezorgd. In voorkomend geval vernam ik dat ook graag.

In 2011 hebben wij steeds gezegd dat de nieuwe uitbreiding in een volledige herziening van het Belgische strafprocesrecht moest worden gekaderd. Wij zullen dat deze legislatuur doen.

Zullen wij door de invoering van de richtlijn, die naar mijn vrees – wij wachten echter het debat af – dichterbij komt, op tijd kunnen landen?

Zal het gelijk kunnen lopen, of wie zal eerst zijn?

Wat is sinds de invoering van Salduz in België de uiteindelijke kostprijs van de juridische tweedelijnsbijstand voor Salduzzaken? Hoe verhoudt die kostprijs zich tot de totale kostprijs? Welke kosten bracht Salduz de voorbije jaren nog met zich mee voor de Belgische justitie? Ik denk dan aan de aanpassing van ondervragingsruimten, enzovoort.

Wat is de geschatte kostprijs die de nieuwe EU-richtlijn met zich zal meebrengen voor de Belgische justitie, zowel wat extra kosten in de juridische tweedelijnsbijstand betreft als infrastructurele ingrepen?

In hoeveel procent van de gevallen werd in Vlaanderen een advocaat gevonden voor het eerste verhoor? Acht u een uitbreiding voor alle verhoren – wat immers de bedoeling is – wel realistisch, als we weten dat er bijvoorbeeld in Franstalig België maar voor 41 % van de gevallen een advocaat kan worden gevonden?

In hoeveel procent van de eerste verhoren werd effectief gebruikgemaakt van het recht op een advocaat? Wat is het percentage van gevallen waar men afziet van het recht op een advocaat?

Zoals ik daarnet heb aangehaald, stelt de Vereniging van Onderzoeksrechters dat de waarheidsvinding soms kan worden gecoacht door de permanente aanwezigheid van een advocaat. Deelt u die mening?

U hebt een werkgroep aangekondigd. Wie zal daarin allemaal zetelen? Wat zal hun uiteindelijke opdracht worden? Tegen wanneer verwacht u de aanbevelingen?

Op mijn laatste vraag hebt u eigenlijk al min of meer een antwoord gegeven met het plan dat u vorige week hebt meegedeeld. Wat is de stand van zaken met betrekking tot die Salduzpassage in het regeerakkoord?

Wanneer mogen we de aangekondigde evaluatie verwachten? Zullen er correcties worden aangebracht? Op welke manier zult u proberen de kosten te beheersen?

Mijnheer de minister, dat zijn heel wat vragen. Ik heb heel even overwogen om het in verschillende vragen te verdelen, maar het leek mij toch beter om het in één vraag te gieten. Meten is weten, dus ik meen dat het interessant is om dit alles te weten voor de verdere uittekening van ons beleid, voor de plannen en voor de wetgeving die wij misschien zullen moeten invoeren.

04.02 Minister **Koen Geens**: Op basis van artikel 15, § 1, van de richtlijn moeten de lidstaten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking doen treden, om uiterlijk op 27 november 2016 aan de richtlijn te voldoen.

De bepaling geldt inderdaad voor alle lidstaten.

Ik kom tot uw vragen 2, 3, 4, 11 en 12. Samen met vijf andere lidstaten uitte België in 2011 haar vrees dat de richtlijn een efficiënt verloop van de strafprocedures zou belemmeren en dat onvoldoende rekening werd gehouden met de verschillen tussen de rechtssystemen, de waarborgen op een eerlijk proces en de impact op de juridische bijstand.

Ook bij de goedkeuring van de algemene oriëntatie van de Raad van de EU formuleerde België een voorbehoud, maar de Raad keurde de richtlijn op 8 oktober toch goed. België heeft zich bij de stemming onthouden.

De tekst werd wel op diverse punten fundamenteel gewijzigd. Zo bepaalt de richtlijn dat de lidstaten alleen voor personen die van hun vrijheid zijn beroofd verplicht zijn om proactief de nodige maatregelen te nemen opdat de betrokkene toegang zou hebben tot een advocaat en dus niet voor personen die niet van hun vrijheid zijn beroofd. Dat is erg belangrijk voor de nieuwe regeling waarin in onze strafprocedure zal worden voorzien.

Ik wil u er ook aan herinneren dat de richtlijn niet het systeem van gesubsidieerde rechtsbijstand betreft, die het voorwerp vormt van een ander voorstel dat nog in onderhandeling is.

Voor de uitvoering van deze richtlijn werd inmiddels een multidisciplinaire werkgroep samengesteld met vertegenwoordigers van het College van procureurs-generaal, het college van de zetel, de Vereniging van Onderzoeksrechters, de federale en lokale politieleiden van mijn beleidscel en van mijn administratie.

Op 6 maart werden de knelpunten een eerste keer besproken. In een latere fase zullen de concrete tekstvoorstellen ook bij de actoren op het terrein worden afgetoetst, zoals de advocatuur en de vertegenwoordigers van het gevangeniswezen.

Wat de in het regeerakkoord aangekondigde evaluatie betreft, lijkt een nieuwe evaluatie vóór de omzetting van de richtlijn nog moeilijk haalbaar. Er is al de eerder gedane procesevaluatie van de dienst Strafrechtelijk Beleid.

Veel nuttiger lijkt een procesevaluatie ex nunc te zijn, om de omzettingsmaatregelen te begeleiden en op te volgen, zodat bij gebeurlijke moeilijkheden snel en accuraat oplossingen kunnen worden aangebracht. Ik zal daartoe de nodige stappen zetten wanneer de wetswijzigingen in het Parlement worden goedgekeurd.

Wat de kostprijs van juridische tweedelijnsbijstand betreft, geef ik u hierbij enkele cijfers. Voor de periode van 1 januari 2012 tot 31 augustus 2012 bedroeg het budget van juridische tweedelijnsbijstand 75 262 767 euro, waarvan 1 018 499 euro naar de Salduzprestaties ging, exclusief telefonische afstandsconsulten. Voor de periode van 1 september 2012 tot 31 augustus 2013 bedroeg het budget juridische tweedelijnsbijstand 77 923 000 euro, waarvan 2 297 469 euro voor Salduzprestaties, inclusief de afstandsconsulten vanaf 1 januari 2013. Voor de periode van 1 september 2013 tot 31 augustus 2014 bedroeg het voorziene budget voor heel de juridische tweedelijnsbijstand 71 932 000 euro. De waarde van het punt moet voor deze periode nog worden bepaald.

De toepassing van de Salduzwet bracht vele uiteenlopende kosten met zich mee: infrastructuur, bijstand van tolken enzovoort. Wat de kostprijs betreft van de voorzieningen van lokalen voor verhoor, verwijs ik u naar mijn collega van Binnenlandse Zaken. Om u een idee te geven, kan ik u zeggen dat de gemeenten en de politiezones in 2014 een dotatie van 2 064 494 euro ontvingen, te verdelen onder de 195 politiezones als bijdrage in de kosten van Salduz.

Welke bijkomende kosten de omzetting van de richtlijn en de uitbreiding van de toegang tot een advocaat, onder meer tot de navolgende verhoren, met zich mee zullen brengen, hangt af van bepaalde keuzes.

Er zijn al ramingen gemaakt maar het is onmogelijk om bijvoorbeeld exact het contingent navolgende verhoren van personen in voorlopige hechtenis te kennen of het percentage rechtsonderhorigen dat recht heeft op juridische tweedelijnsbijstand. Dit hangt ook samen met andere maatregelen die ik in de strafprocedure wil doorvoeren, onder meer inzake het reduceren van de voorlopige hechtenis.

In Vlaanderen werd voor het eerste verhoor via de Salduzwebapplicatie in 93 % van de gevallen onmiddellijk een advocaat gevonden in 2014 en in 89 % van de gevallen in 2013. In Frans- en Duitstalig België was dat in 2014 65 % en 49 % in 2013. De applicatie die ontwikkeld werd door de OVB geeft aan dat een advocaat gevonden werd als een advocaat positief antwoordt op een verzoek tot tussenkomst.

In 7 901 van de 27 957 Frans- en Duitstalige eerste verhoren in 2014 deed de verdachte na vertrouwelijk telefonisch afstandsconsult met zijn advocaat afstand van het voorafgaand vertrouwelijk overleg en de bijstand tijdens het verhoor. Van de 20 572 Vlaamse eerste verhoren waren dat er 5 464.

Wat de opmerking van de Vereniging van Onderzoeksrechters betreft kan ik de onderzoeksrechters begrijpen. De aanwezigheid van een advocaat bij het verhoor, net zoals het systematisch beklemtonen van bepaalde rechten waaronder het zwijgrecht, kan ertoe leiden dat een verdachte sneller weigert om een verklaring af te leggen of bepaalde voorgekauwde verklaringen over de feiten aflegt. Bekentenissen worden zo moeilijker afgedwongen. Het noopt ons in ieder geval tot een reflectie over het belang van het verhoor in de bewijsgaring.

Het zal er onvermijdelijk toe leiden dat het belang van de technische bewijsgaring, analyse van DNA, geïntercepteerde data of telecommunicatie enzovoort nog verder zal toenemen. We moeten daarmee rekening houden.

04.03 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik zal de cijfers wel krijgen om ze te kunnen bekijken. Ik heb vooral genoteerd dat het dus wel degelijk een impact heeft op de stijging van de kosten, en dat ongeveer één vierde afstand doet van de aanwezigheid van een advocaat bij zijn verhoor. Dat is eigenlijk nog behoorlijk veel.

Maar ik onthoud vooral dat men dat op een aantal manieren probeert te omzeilen. Men zoekt een weg om daar een oplossing voor te vinden, in die mate dat het zelfs het parlement ertoe aanzet om procedures te gaan herdenken en dat is op zich niet slecht.

Bepaalde situaties kunnen soms toch leiden tot een andere wetgeving, met een andere impact. We mogen nooit vergeten dat Salduz uiteindelijk iemand geweest is in een rechtssysteem dat totaal verschillend was van het onze. Wat de gevangenen betreft, zijn de meeste bij ons ook erg slecht, een aantal iets minder.

Het probleem is dat dit rechtspraak op een hoger niveau brengt, wat ervoor zorgt dat we ons hele systeem zullen moeten herdenken voor een situatie daar ter plekke, die de onze niet is, met heel veel impact. Daarmee wil ik niet gezegd hebben dat die bijstand bij een eerste verhoor niet belangrijk kan zijn.

Ik was aanwezig bij de besprekingen. Toen werd er vanuit de balie gezegd dat ze meer willen zijn dan enkel versiering. Dat begrijp ik ook. Maar er is ook het onderzoek en de manier waarop dat moet aangepakt worden, en de impact die het ene op het andere kan hebben.

Wanneer de politie iemand voor verhoor moet meenemen in het kader van Salduz, dan moet de combi op een bepaald moment terug naar het politiekantoor worden gebracht. Gedurende het verhoor zijn die combi's niet op pad en worden ze niet ingezet voor preventie. Het heeft een gigantische impact, niet alleen op het justitiële, maar ook op de politiewerking. Ik denk dat men dit in Europa niet voldoende heeft ingezien.

Ik kijk uit naar uw wetsontwerpen ter zake, naar de hervorming van uw bijstandssysteem, maar ook van uw strafprocesrecht, om te zien hoe we er op één of andere manier een mouw aan kunnen passen. Daarbij moeten we een evenwicht kunnen bewaren tussen het recht van de verdediging tot een praktische werking binnen justitie, zodat deze niet verdrinkt in alle formaliteiten, vereisten en noodwendigheden die veel kosten maar niet altijd even doeltreffend zijn.

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 2799 van de heer Van de Velde is omgezet in een schriftelijke vraag.

La question n° 2807 de M. Clarinval est également transformée en question écrite.

05 Vraag van mevrouw Barbara Pas aan de minister van Justitie over "de timing van de eventuele aanpassing van het KB van 28 september 2003 tot invoering van een verlof voorafgaand aan het pensioen" (nr. 2940)

05 Question de Mme Barbara Pas au ministre de la Justice sur "le calendrier de l'éventuelle adaptation de l'arrêté royal du 28 septembre 2003 instituant un congé préalable à la pension" (n° 2940)

05.01 Barbara Pas (VB): Mijnheer de minister, conform artikel 2, § 2, van het KB van 28 september 2003 tot invoering van een verlof voorafgaand aan het pensioen (VVP) ten gunste van sommige ambtenaren in dienst in de buitendiensten van het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen kan men, als men aan bepaalde leeftijdsvoorwaarden voldoet, in het systeem van verlof voorafgaand aan het pensioen stappen.

Het federaal regeerakkoord voorziet in een aantal wijzigingen in de huidige regeling. De voorwaarden en modaliteiten waren daarvan nog niet gekend, zodat aanvragers die nu terecht een aanvraag indienen en die aan alle voorwaarden voldoen, geen antwoord krijgen op hun aanvraag, zolang er geen zicht is op de modaliteiten en eventuele wijzigingen in de reglementering. Zij krijgen geen bevestiging van de datum waarop het VVP kan starten.

Mijn vraag dateert van voor de voorstelling van uw Justitieplan. Ik heb ondertussen gelezen dat u in het plan voorstelt om de cipers van 58 jaar te laten vertrekken. Mijn vraag blijft natuurlijk. Het kan niet de bedoeling zijn dat mensen die nu terecht een aanvraag doen nog lang in onzekerheid moeten blijven vooraleer zij weten waar zij aan toe zijn.

Daarom wil ik graag een stand van zaken, mijnheer de minister? Zullen zij moeten wachten tot de regeling die u voorstelt in uw Justitieplan, effectief in een wetsontwerp de volledige procedure heeft doorlopen? Zullen zij tot dan moeten wachten vooraleer zij zekerheid krijgen of zullen zij vroeger een bevestiging krijgen aan de hand van het huidige systeem?

Wat is de timing waarbinnen de eventuele nieuwe reglementering ten laatste van kracht zal zijn?

05.02 Minister Koen Geens: Mevrouw Pas, ik heb contact opgenomen met de minister van Pensioenen om te bekijken welke garanties ik aan de betrokken personeelsleden van de penitentiaire inrichtingen kan geven. De minister heeft me de garantie gegeven dat zolang de pensioenhervorming niet gerealiseerd is het KB van 28 september 2003 kan worden toegepast volgens de huidige bepalingen. Hij heeft mij echter ook gevraagd om voorzichtig te zijn voor wat betreft het goedkeuren van de aanvragen voor verlof voorafgaand aan het pensioen, voor de toekomst.

Om die reden heb ik beslist om nu in eerste instantie enkel nog de aanvragen voor verlof voorafgaand aan pensioen, goed te keuren voor verloven die ingaan ten laatste op 1 juli 2015. Van zodra duidelijk is wat de overgangsmaatregelen zullen zijn voor vervroegd pensioen, zal ik mijn administratie vragen om een ontwerp van KB klaar te maken dat in overeenstemming is met deze maatregelen, en zal ik het initiatief nemen om de onderhandelingen op te starten met de vakorganisaties.

Wat de timing betreft, is het de bedoeling om mij te schikken naar deze die de minister van Pensioenen naar voren schuift.

05.03 Barbara Pas (VB): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord.

Ik hoop dat er snel duidelijkheid zal zijn, ook inzake de overgangsmaatregelen. Ik begrijp dat dit geen gemakkelijk overleg is. Ik heb ondertussen ook gelezen dat de politievakbonden ten voordele van hun eigen dossier ook al dreigen met harde acties, als er op andere gebieden zoals voor de cipers ondertussen wel al regelingen zouden worden getroffen. Ik begrijp dat een en ander allemaal aan elkaar hangt, maar dring er toch op aan om terechte aanvragers niet lang in onzekerheid te laten verkeren en hun zo snel mogelijk, indien terecht, bevestiging te geven.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "het gebruik van de seksismewet" (nr. 2955)

06 Question de Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "le recours à la loi contre le sexisme" (n° 2955)

06.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op het einde van de vorige legislatuur werd nog snel een wetsontwerp goedgekeurd — ik denk niet dat wij het hebben goedgekeurd, maar de meerderheid alleszins wel — dat seksistische gedragingen in de openbare ruimte strafbaar stelt.

De wet, die inmiddels van kracht is geworden, bepaalt dat elk gebaar of elke handeling waarbij een persoon zwaar en openlijk wordt geminacht omwille van zijn of haar geslacht, kan leiden tot een verschijning voor de rechtbank, een gevangenisstraf van een maand tot een jaar en/of een geldboete van 50 tot 1 000 euro. Na klacht bij de politie en onderzoek door het parket kan seksisme dus leiden tot een vonnis voor de strafrechtbank.

Dat is de situatie vandaag. Er is daarover deze week trouwens heel wat te doen geweest op Twitter, WijOverdrijvenNiet. Ook in de commissie werd hierover een discussie gevoerd.

Een klachtmisdrijf is het niet geworden en tegen deze seksismewet loopt momenteel een beroep tot vernietiging bij het Grondwettelijk Hof.

De wet is ondertussen meer dan een half jaar van kracht en ik had graag geweten hoeveel klachten tegen seksisme er ondertussen al werden ingediend bij de politie, op basis van deze wetgeving.

Hoeveel klachten werden onderzocht dan wel geseponeerd?

In de Kamer werd een symbolische discussie gevoerd over deze symboolwet met een vage misdrijfschrijving.

Hoeveel onderzoeken werden door het parket voor de strafrechtbank gebracht? Welke straffen werden uitgesproken? Werd er daadwerkelijk een gevangenisstraf voor dergelijke feiten uitgesproken? Ik zou dus graag het aantal veroordelingen en vonnissen kennen, mocht u over die cijfers beschikken.

Hoe evalueert u deze wet zelf, rekening houdend met de cijfers? Bent u op de hoogte van uitspraken van het Grondwettelijk Hof? Zo ja, zult u initiatieven nemen om aan de eventuele opmerkingen van het Grondwettelijk Hof tegemoet te komen?

Het Instituut voor gelijkheid van vrouwen en mannen, opgericht in 2002, is ook bevoegd om informatie te verstrekken of klachten te ontvangen in het kader van deze wet. Het instituut behandelt de vragen gratis en in alle vertrouwelijkheid. Hoeveel klachten heeft het instituut in het kader van deze seksismewet reeds ontvangen? Welke gevolgen worden hieraan gehecht?

Als vrouw heb ik, net zoals heel wat vrouwenorganisaties trouwens, problemen met deze wet omdat ze betuttelend is. Het is volgens mij niet aan het openbaar ministerie om te beslissen wat voor mij al dan niet vernederend is. Ik nader een bepaalde leeftijd, mijnheer de minister, en ik kan u zeggen dat er een tijd is dat een vrouw het vervelend vindt als zij wordt nagefloten, maar ik kan u ook zeggen dat er een tijd komt, als zij wat ouder wordt, dat het haar deugd doet.

De seksismewet moest en zou er komen. De misdrijfschrijving blijft bijzonder vaag en toen ik destijds aan de minister vroeg om voorbeelden te geven, bleek dat niet te kunnen. U mag het verslag erop nalezen.

Ik ben dus zeer benieuwd naar wat de seksismewet in de praktijk al heeft betekend, met alle respect voor de twitteraars onder WijOverdrijvenNiet. Dat seksisme voorkomt, daaraan twijfel ik immers niet.

06.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw De Wit, de wet van 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte is nog maar sinds begin augustus van vorig jaar van kracht. Het is dan ook moeilijk om slechts na een half jaar over statistisch betrouwbare cijfergegevens te beschikken.

Bij verzoekschrift van 20 januari 2015 is er inderdaad bij het Grondwettelijk Hof een beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 2 en 3 van de wet. De zaak staat momenteel op de rol ingeschreven onder nummer 6145. Het is dus nog te vroeg om hierover een uitspraak te verwachten.

Wat betreft de door u gevraagde cijfergegevens inzake het aantal strafrechtelijke klachten, vervolgingen en veroordelingen moet ik u helaas mededelen dat deze in het kader van deze parlementaire vraag niet werden meegedeeld door de statistische analisten van het College van procureurs-generaal. Dit is immers niet haalbaar qua werklast.

Zoals ik reeds zei, lijkt het opportuun om op een later tijdstip, en nadat het Grondwettelijk Hof zich heeft

uitgesproken over de wet, de toepassing en de effectiviteit ervan te evalueren.

Wat betreft uw vraag inzake het aantal informatievragen of klachten in verband met inbreuken op de seksismewet bij het Instituut voor gelijkheid van vrouwen en mannen, het volgende. In 2014 waren er 58 meldingen in verband met seksisme. Reeds vóór de inwerkingtreding van de wet op 3 augustus 2014 ontving het Instituut 24 meldingen, daarna nog eens 34. Het Instituut benadrukt echter dat het niet de enige instantie is waar slachtoffers van seksisme met hun meldingen terecht kunnen. De cijfers geven bijgevolg geen realistisch totaalbeeld van de ware omvang van het probleem.

Voor meer gedetailleerde info verwijs ik u graag naar collega Sleurs die als staatssecretaris bevoegd is voor Gelijke Kansen en aldus bevoegd is over het Instituut voor gelijkheid van vrouwen en mannen.

06.03 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, ik kan zeker nog wat geduld oefenen om de precieze cijfers te krijgen en ik heb alle begrip voor de werklust.

Ik hoop alleszins dat ooit de tijd komt dat het voldoende zal zijn om een toets van de computer in te drukken om al die gegevens te kennen en dit zonder al te veel werklust. Ik hoop werkelijk dat die tijd ooit komt.

Ik houd deze vraag nog even aan en eventueel zal ik ook staatssecretaris Sleurs hierover ondervragen. Ik neem nota van uw antwoord, maar een en ander intrigeert mij en ik ben benieuwd naar wat dit in de toekomst zal geven. Voor ernstige gevallen is het belangrijk dat men ingrijpt. Ik wacht af en dank u alvast voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de mogelijke invoering van kleinschalige detentiehuisen binnen het project 'De Huizen'" (nr. 2956)

- mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Justitie over "de mogelijke uitbreiding van de gevangenis te Ieper" (nr. 3138)

07 Questions jointes de

- Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "l'instauration éventuelle de maisons de détention de petite taille dans le cadre du projet 'De Huizen'" (n° 2956)

- Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Justice sur "l'éventuelle extension de la prison d'Ypres" (n° 3138)

De **voorzitter**: Vraag nr. 3138 van mevrouw Lahaye-Battheu vervalt.

07.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, ik heb u nog niet zo lang geleden al een vraag over de problematiek gesteld. De heer Claus, directeur van de gevangenis van Dendermonde, die echt over alternatieve vormen van detentie nadenkt, heeft het plan opgevat om grotere gevangenissen te vervangen door een negenhonderdtal kleine thuisgevangenissen. Hij noemt ze de huizen. Volgens hem is er dan geen overbevolking en krijgen gedetineerden een betere leefomgeving en individuele begeleiding, waardoor zij veel beter op hun terugkeer naar de maatschappij worden voorbereid, wat in de grotere gevangenissen minder gebeurt. Zijn intentie is erg lovend. Ik kan hem zelfs tot op bepaalde hoogte volgen, de re-integratiegedachte daarbij indachtig.

Wij wachten nog altijd op het eerste kleinere detentiehuis. Het zou de bedoeling zijn om in dat huis plaats te bieden aan een zestiental gedetineerden die een maximumstraf van drie jaar uitzitten. Een achttal gedetineerden zou al aan het einde van zijn straf zijn. Dat is het plan.

Cruciaal is het antwoord op de vraag of daarvoor overheidssteun wordt uitgetrokken. Daarna moet het project nog toestemming krijgen van een gemeente en moeten de initiatiefnemers nog een huis vinden.

Van het project wordt in het regeerakkoord niet gesproken. Enkel wordt gesproken van een evaluatie en een eventuele aanpassing van het masterplan nr. 3. Toen ik u in december 2014 over het dossier ondervroeg, antwoordde u dat u uw standpunt en eventuele steun niet kon geven. U meldde immers dat u op 7 januari 2015 over het project een gesprek zou hebben met de gevangenisdirecteur.

De datum van 7 januari 2015 is ondertussen gepasseerd. Ik weet dat het ondertussen druk is geweest en dat u heel wat ander werk hebt verricht. Hebt u ondertussen dat overleg met de gevangenisdirecteur kunnen plegen? Wat was het resultaat?

Hoe staat u tegenover het project of tegenover een ander kleinschalig project?

Ik weet dat een en ander budgettair niet erg eenvoudig is, ook niet bij Justitie. Hebt u echter de bedoeling het project eventueel te ondersteunen? Hebt u ook een budget, om die steun te geven? Zo ja, hebt u dan een zicht op de termijn tegen wanneer het eerste detentiehuis er zou kunnen komen?

Hoe kunnen wij een en ander evalueren? Voor een echte evaluatie zal het nog veel te vroeg zijn. Ik ben vooral benieuwd naar de uitkomst van uw gesprek met de gevangenisdirecteur op 7 januari 2015.

07.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw De Wit, het is duidelijk dat 7 januari voorbij is en dat ik het onderhoud met de heer Claus inmiddels heb gehad. Ik heb goed geluisterd naar zijn idee en voorstel. Ook andere organisaties met soortgelijke initiatieven hebben toelichting gegeven bij hun projecten, onder andere de zogenaamde transitiehuizen. Zulke projecten kunnen zeker inspireren.

Ik mag evenwel niet vooruitlopen op de feiten. In mijn Justitieplan heb ik de actualisering van het masterplan tegen volgende zomer aangekondigd, masterplan 3. In dat kader worden initiatieven genomen. Ik vermeld in randnummer 303 ook een aantal kleinere projecten, zoals die in Leuven of Hoogstraten, maar die zijn slechts exemplarisch. Ik heb daarmee voorzichtig willen laten blijken dat ik dat soort projecten genegen ben. In de zomer komen wij dus met het masterplan 3. Ik wil daarop geen voorafname doen. Pas nadien zal ik details van mogelijke projecten kunnen meedelen.

Het Justitieplan geeft in elk geval een belangrijke aanzet van projecten waarbij rekening wordt gehouden met bepaalde principes, zoals aandacht voor differentiatie, kleine of andersbeveiligde vormen van detentie en aandacht voor geïnterneerden.

07.03 **Sophie De Wit** (N-VA): Mijnheer de minister, ik zal wachten op uw masterplan, dat is evident. Ik onthoud vooral dat u het project genegen bent, dat konden wij ook reeds afleiden uit uw Justitieplan. Als men inderdaad de reclassering en re-integratie, de terugkeer naar de maatschappij, wilt voorbereiden, dan moet men ook durven na te denken over alternatieven.

Ik ben benieuwd of het haalbaar zal zijn en of u gemeenten zult vinden die dergelijke projecten willen verwelkomen. Het zal een moeilijke oefening worden, maar ze is alleszins het bekijken en onderzoeken waard, gelet op het feit dat er meer aandacht is voor differentiatie en een betere voorbereiding op de terugkeer naar de maatschappij.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de mogelijkheid om het gevangentransport uit te besteden aan private bewakingsfirma's" (nr. 2961)**

08 **Question de Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "la possibilité de déléguer le transport de détenus à des sociétés privées de gardiennage" (n° 2961)**

08.01 **Sophie De Wit** (N-VA): Mijnheer de minister, tijdens de vorige legislatuur hebben we in de commissie een debat gehouden over de mogelijkheid om het gevangentransport uit te besteden aan private firma's. Ik heb daar toen ook vragen over gesteld omdat op dat ogenblik de firma's die aan beveiliging doen te kennen hadden gegeven dat ze bijna stonden te trappelen om bepaalde taken van politie en Justitie over te nemen. Specifiek voor Justitie hadden ze het dan over het transport van gedetineerden en het beschermen van gerechtsgebouwen om op die manier de politie te ontlasten. Ik vertel u geen geheim als ik zeg dat bij de beroepsvereniging van bewakingsfirma's vooral het gevangentransport zeer hoog op het verlanglijstje staat. Dat is een taak die nu nog wordt uitgevoerd door het Veiligheidskorps van de FOD Justitie. De BVBO zegt dat zij dat veel goedkoper kunnen regelen. Ze verwijzen daarvoor naar Nederland en Groot-Brittannië. In die landen nemen bewakingsfirma's soms zelfs de taken van penitentiair beambten over, allemaal in het raam van de bezuinigingsgedachte. Ik denk dan aan Groot-Brittannië. Daar gaat men steeds meer taken

uitbesteden aan de private beveiligingsbedrijven. Ik hoef u niet te zeggen dat de ontlasting van politie een actueel thema is. Die ontlasting van de politie door de inzet van bepaalde bewakingsfirma's is bovendien opgenomen in het huidige regeerakkoord.

In de vorige legislatuur heeft mevrouw Turtelboom steeds gezegd dat die inzet van private bewakingsfirma's niet aan de orde was. Wel moest het Veiligheidskorps uitgebreid worden zodat het er extra taken bij kon nemen. Voor het overige wou zij daar niet op ingaan. Zij heeft wel gezegd dat dit zou worden bestudeerd. Ze kondigde een studie aan in overleg met Justitie en de politie, een studie die toen nog niet in de begroting was opgenomen.

U hebt er al iets over gezegd in het raam van de bespreking van het Justitieplan, maar het is misschien interessant om nog eens duidelijk uw standpunt mee te delen over het aanbod van de beroepsvereniging van bewakingsfirma's, specifiek inzake justitieaangelegenheden. Zou dit aanbod politie en Justitie effectief ontlasten? Zult u het voort onderzoeken, zeker in het licht van de passage in het regeerakkoord?

De reglementering van private veiligheidsfirma's zou worden geëvalueerd. Is dat ondertussen gebeurd? Wat was daarvan het resultaat?

Welke uitbreiding heeft het Veiligheidskorps gekend naar aanleiding van de aankondiging toen van mevrouw Turtelboom? Welke extra taken heeft het Veiligheidskorps sindsdien gekregen? In de media hebben we daar soms andere zaken over gehoord.

Werd de toen aangekondigde studie uitgevoerd? Wat is daarvan het resultaat? Wat was de prijs ervan? Daar was toen immers niet in voorzien.

Heel belangrijk, ook in het kader van het Justitieplan, is te weten wat de totale prijs was van het gevangenentransport voor Justitie. Zo kunnen we onderzoeken of het interessant is om dit uit te besteden aan de privésector. Wat zou de geschatte prijs van het transport kunnen zijn, indien men dit uitbesteedt aan een privéfirma?

Ten slotte, mijnheer de minister, iets meer algemeen. Acht u het mogelijk om nog andere justitiële bevoegdheden te privatiseren, behalve gevangenentransport en bewaking van gerechtsgebouwen?

08.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw De Wit, noch ikzelf noch mijn administratie zijn op de hoogte van de door u aangehaalde studie.

De taak van het gevangenentransport wordt momenteel gezamenlijk door politie en Justitie uitgevoerd. Het Veiligheidskorps van Justitie voert de overbrengingen uit, in ondersteuning van de politie, lokaal of federaal. Aangezien net al die verschillende actoren betrokken zijn bij het transport van gedetineerden, kan ik u geen correcte kostprijs hiervan geven, omdat zij telkens hun aandeel hierin hebben.

Het totale budget van het Veiligheidskorps bedraagt twintig miljoen euro, maar dit budget omvat alle opdrachten van het Veiligheidskorps. Zo staat het Veiligheidskorps naast het transport van gedetineerden, ook in voor de bewaking van het Justitiepaleis. Een opsplitsing per deelopdracht is echter niet voorhanden.

Ik kan hier enkel spreken over het Veiligheidskorps. Voor de politie verwijs ik u door naar mijn collega van Binnenlandse Zaken. Indien het Veiligheidskorps het transport niet meer zou uitvoeren, zou het andere taken uitvoeren, zoals de wet mogelijk maakt.

Hier bovenop zou nog een overheidsopdracht moeten worden gelanceerd voor de aanstelling van een externe firma. Deze extra budgettaire kost komt bij de werkingsmiddelen terecht en dat is net waar de overheidsdiensten de grootste besparingen worden opgelegd.

Er werd in het verleden wel in een beperkte uitbreiding van het Veiligheidskorps voorzien. In het raam van de opening van de nieuwe gevangenissen kwamen in Marche, Beveren en Leuze telkens 15 nieuwe personeelsleden bij, en dit om de reeds voorziene taken uit te voeren.

08.03 **Sophie De Wit** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had al een blauw vermoeden dat die studie inderdaad niet bestaat.

Ik meen dat wij die piste moeten bekijken. Er moet een afweging worden gemaakt tussen wat zinvol is en wat niet. We moeten misschien ook even over het muurtje gaan kijken want ik meen dat sommige landen die tot privatisering zijn overgegaan, op hun stappen zijn teruggekeerd. Alvorens men keuzes maakt, lijkt het mij zeer interessant om te weten wat nu juist de kosten en eventuele financiële voordelen zijn.

Mijnheer de minister, wat mij altijd frappeert, is hoe moeilijk het is om de kostprijs van iets te weten te komen. Alles komt uit een grote pot en niemand houdt bij wat waarvoor wordt uitgegeven. Zeker in tijden van budgettaire schaarste geldt het ook voor een gewoon gezin dat men bijhoudt hoeveel alles kost zodat men kan zien wat mogelijk is en waaraan men prioriteit moet geven. Het frappeert mij telkens opnieuw hoe moeilijk het is bij Justitie om die cijfers vast te krijgen en zo te weten te komen hoeveel geld waar naar toegaat.

Ik hoop dat ook dit eens kan verbeteren want ik merk dat ook in de gemeente. Als wij niet weten waaraan wij onze centen uitgeven dan zijn wij binnen de kortste keren failliet. Dit is een heel belangrijke oefening om een correct beleid te kunnen voeren. Ik hoop dat dit in orde wordt gebracht.

Wat het Veiligheidskorps en een eventuele privatisering betreft, wachten wij nog even af. Ik heb alvast begrepen dat wij niet moeten wachten op die studie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van mevrouw Kristien Van Vaerenbergh aan de minister van Justitie over "de toegankelijkheid van het gerechtsgebouw van Vilvoorde" (nr. 2965)

09 Question de Mme Kristien Van Vaerenbergh au ministre de la Justice sur "l'accessibilité du palais de justice de Vilvorde" (n° 2965)

09.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, in Vilvoorde weigerde een politierechter te vonnissen, omdat het gebouw niet toegankelijk was voor de andersvalide beklagde. In zijn motivatie verklaarde de politierechter: "Een sterk verouderd en muf gebouw dat niet toegankelijk is voor personen met een handicap, straalt een verouderde en minderwaardige justitie uit en wekt de indruk dat de overheid weinig interesse en middelen heeft voor de juridische zorgen van de rechtzoekende".

De ontoegankelijkheid in Vilvoorde werd al meermaals aangeklaagd. Bijgevolg zouden er plannen bestaan om het vrederecht en de politierechtbank te verhuizen. Mijnheer de minister, klopt het dat er wordt gesproken over een mogelijke verhuis van de politierechtbank en het vrederecht? Wat zijn de plannen? Welke timing wordt uitgestippeld voor de potentiële verhuis?

Zijn er in het arrondissement Brussel nog andere gerechtsgebouwen slecht toegankelijk? Welke oplossingen worden daarvoor uitgewerkt? Wanneer kunnen we een resultaat verwachten? Neemt u dat mee in uw plannen?

09.02 Minister Koen Geens: Ik kan bevestigen dat de politierechtbank in Vilvoorde niet is gehuisvest zoals het hoort. Dit geldt ook voor het vrederecht. Daarom werd beslist om in nieuwe huisvesting te voorzien.

De Regie der Gebouwen heeft daarom vorig jaar een prospectie uitgevoerd en heeft een voorstel tot inhuring uitgewerkt. Dat zou binnenkort ter goedkeuring aan de Ministerraad worden voorgelegd.

Na de goedkeuring door de Ministerraad zijn er nog drie maanden nodig om de inrichtingswerken uit te voeren.

Voor verdere details moet ik u naar mijn collega, bevoegd voor de Regie der Gebouwen, verwijzen. Ik ga ervan uit dat het probleem zeer binnenkort is opgelost.

Justitie beschikt momenteel over zeer veel gebouwen, waarvan de rechterlijke orde meer dan 300. Het zijn vaak oude gebouwen waar de toegankelijkheid een probleem kan zijn. Ingrepren om die gebouwen toegankelijk te maken, zijn echter niet altijd evident, bijvoorbeeld om technische redenen of omdat het gebouw in kwestie geklasseerd is.

De gehele toestand van het gebouwenpark wordt momenteel, zoals ik ook in het plan heb aangekondigd, onderzocht om te komen tot een rationalisering en beter toegankelijke gebouwen in de brede betekenis van het woord.

Algemeen kan ik u wel zeggen dat de toegankelijkheid van de gerechtsgebouwen voor rolstoelgebruikers de verantwoordelijkheid van de Regie der Gebouwen is.

09.03 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, wij vernamen inderdaad dat er een masterplan voor de gebouwen komt. Ik ben blij dat er op korte termijn een oplossing komt voor het vredege recht en de politierechtbank van Vilvoorde.

Ik hoop dat er ook rekening zal worden gehouden met de toegankelijkheid voor andersvaliden. Dat is belangrijk.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 2985 van mevrouw Poncelet wordt uitgesteld. Vraag nr. 3000 van mevrouw Becq wordt omgezet in een schriftelijke vraag, alsook de samengevoegde vragen nrs. 3002 van mevrouw Van Vaerenbergh en 3139 van mevrouw Van Cauter. Vraag nr. 3009 van de heer Degroote wordt eveneens omgezet in een schriftelijke vraag. Vraag nr. 3031 van mevrouw Matz wordt ingetrokken. Vraag nr. 3061 van mevrouw Van Cauter wordt uitgesteld.

10 Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "het voornemen om aparte afdelingen op te richten in de gevangenis voor geradicaliseerde gevangenen" (nr. 3100)

10 Question de Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "la volonté de créer dans les prisons des sections distinctes pour les détenus radicalisés" (n° 3100)

10.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, tijdens de vorige legislatuur stelde de N-VA, die toen in de oppositie zat, uiteraard veel vragen, maar het valt mij op dat ook nu wij het zijn die altijd vragen stellen. Blijkbaar is de oppositie niet geïnteresseerd. Dat helemaal ter zijde en samen met mijn excuses om zoveel tijd in beslag te nemen. Het is wel mijn voorlaatste vraag, voor vandaag.

Mijnheer de minister, recent heeft de regering twaalf maatregelen aangekondigd tegen terrorisme en radicalisering. Een van de twaalf maatregelen betreft de aanpak van radicalisering in de gevangenis, alsook een betere detectie van geradicaliseerde gedetineerden en zij die aanzetten tot radicalisering. Ook de opleiding van het gevangenispersoneel en de inzet van islamconsulenten staan hierbij centraal.

Op 14 maart gaf u hierover een interview, waarin u de concrete invulling van de maatregelen aankondigde. De gevangenis van Brugge en Iltre zijn geselecteerd om een aparte afdeling te krijgen voor extreem geradicaliseerde personen.

Ik heb daar enkele vragen bij.

Waarom kiest u de gevangenis van Brugge en Iltre? Welke aanpassingen moeten er in deze gevangenis nog gebeuren alvorens men met de aparte afdelingen kan starten? Is er een kostprijs aan verbonden? Hoe moet ik mij zo'n aparte afdeling voorstellen? Hoe zal deze er uitzien?

Aan welke criteria zullen gevangenen moeten voldoen om in deze aparte afdelingen te worden ondergebracht? Aan welke criteria zullen zij moeten voldoen om te worden ontslagen op zulke afdelingen? Wie beoordeelt dat uiteindelijk?

Bestaat er bijkomend gevaar op netwerking en op elkaar ophitsen? Een van de gemaakte opmerkingen is immers dat radicaliserende gevangenen elkaar zouden kunnen ophitsen precies omdat alle risicoprofielen bij elkaar worden gezet.

Hoeveel gedetineerden zouden er in aanmerking komen om op de afdelingen te worden ondergebracht? Hoeveel plaats zal er zijn? Is er voldoende plaats of is er plaats over?

Hoeveel gevangenispersoneelsleden zullen een specifieke opleiding krijgen om met deze risicoprofielen te werken? Is daarvoor in een budget voorzien? Zo ja, welk budget?

Hoeveel gevangenispersoneel zal hiervoor bijkomend worden aangenomen? Is daarvoor in een budget voorzien?

Welke maatregelen neemt u in het licht van de inzet van islamconsulenten? Wordt ook daarvoor in een budget voorzien?

10.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw De Wit, de keuze voor Brugge en Iltre is vooral ingegeven door het feit dat in deze gevangenissen reeds een groot aantal investeringswerken zijn uitgevoerd die, hoewel nog niet gefinaliseerd, nodig zijn voor de opstart van de gespecialiseerde afdelingen.

Deze keuze vraagt dus de minste investeringen en moet ons in staat stellen om reeds in de loop van december 2015 over operationele units te beschikken.

De doelgroep voor deze gespecialiseerde afdelingen bestaat uit gedetineerden die een ernstig risico vormen op het vlak van radicalisering. Hun overplaatsing moet ons in staat stellen om rekrutering en verspreiding van gedachtegoed te voorkomen, alsook de verstrengeling tussen radicale netwerken en klassieke criminele organisaties tegen te gaan.

De screening zal moeten gebeuren door daartoe opgeleide medewerkers van de centrale psychosociale dienst, mede op basis van informatie van de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten en van de lokale gevangenisadministratie. Er zullen instrumenten ter beschikking worden gesteld, die een dergelijke specifieke risicotaxatie door de psychosociale dienst mogelijk moet maken.

Ik ben mij zeer bewust van het risico van netwerking indien men bepaalde risicoprofielen bij elkaar zet. Om die reden werd ook gekozen voor een tweesporenbeleid, waarbij in de eerste plaats geradicaliseerde gedetineerden maximaal zullen worden geïntegreerd op de gewone afdelingen, in zoverre wordt geoordeeld dat het radicaliseringsproces kan worden beheerst.

Pas wanneer dit niet mogelijk blijkt, zal er een doorverwijzing gebeuren naar een gespecialiseerde afdeling. Om de nadelen van een concentratie te beperken, zal worden gestreefd naar een regime en een begeleiding die de balans van dit project doen overhellen naar *disengagement*, zelfs deradicalisering.

De meerwaarde van de afdeling zal ook bestaan uit het onder controle kunnen houden van radicaliseringsprocessen in de overige afdelingen. Bovendien is ook netwerking buiten deze afdeling in het geheel niet uitgesloten. Het is dan ook een keuze tussen het risico van netwerking en ophitsing in een kleine, afgesloten entiteit of van netwerking en ophitsing in het grotere geheel van een gehele gevangenis.

De maximumbezetting is bepaald op 16 gedetineerden in Brugge en 26 in Iltre. Hoeveel gedetineerden in aanmerking komen, is moeilijk in te schatten. Het is trouwens ook de bedoeling dat zodra het radicaliseringsproces van de gedetineerden in de gespecialiseerde afdelingen terug beheersbaar is, zij opnieuw naar de reguliere gevangenissen worden getransfereerd.

Op termijn is het de bedoeling dat zowel de personeelsleden die in de gespecialiseerde secties gaan werken als de andere personeelsleden ten minste een basisopleiding hebben gekregen rond het fenomeen van radicalisering. Uiteraard zullen de personeelsleden die in de gespecialiseerde secties werken, een specifieke bijkomende opleiding krijgen. Dit geldt niet alleen voor bewakingspersoneel maar in het bijzonder ook voor het personeel van de psychosociale dienst.

De actuele personeelsmiddelen zijn ontoereikend om in de gepaste begeleiding te kunnen voorzien, zodat aanwervingen noodzakelijk zullen zijn. Hoeveel personeel exact zal worden aangeworven is afhankelijk van de middelen die in de begrotingscontrole zullen worden vrijgemaakt.

Het actieplan voorziet in de opvulling van het kader van de islamconsulenten, evenals in de verhoging van hun kader van 18 naar 27 fulltime equivalenten. Het is ons streven om vooral ook in te zetten op de aanwerving van goedgeschoolde islamconsulenten. Het is de bedoeling om het gevangeniswezen te betrekken bij de selectie van nieuwe islamconsulenten, zodat ook de specifieke competenties die nodig zijn om te functioneren in een penitentiaire context kunnen worden getoetst. Het DG EPI zal ook een

basisopleiding aanbieden en de islamconsulenten toelaten deel te nemen aan de specifieke opleidingen inzake radicalisering.

10.03 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, wie zal het niveau van radicalisering precies beoordelen en hoe? Dat is mij nog niet helemaal duidelijk. Voor het overige ben ik blij met de antwoorden die ik gekregen heb.

10.04 Minister Koen Geens: Ik lees opnieuw de zin voor: "Er zullen instrumenten ter beschikking worden gesteld die een dergelijke specifieke risicotaxatie door de psychosociale dienst moeten mogelijk maken". Op dat ogenblik zal, in overleg met de gevangenisdirectie, beslist worden of een bepaalde persoon, die faalt voor die risicotaxatie, overgebracht wordt naar een specifieke afdeling.

10.05 Sophie De Wit (N-VA): Dank u wel. Ik noteer dat daar dus ook een taxatie-instrument nodig is, net zoals voor de strafwaardigheid. Voor juristen is dat iets nieuws.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van mevrouw Els Van Hoof aan de minister van Justitie over "de wettelijke verplichtingen van artsen bij het uitvoeren van euthanasie" (nr. 3110)

11 Question de Mme Els Van Hoof au ministre de la Justice sur "les obligations légales des médecins lors des euthanasies" (n° 3110)

11.01 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de minister, het stof rond de heer Frank Van Den Bleeken is de voorbije periode gelukkig gaan liggen. Zijn situatie heeft heel wat personen aangegrepen. Desalniettemin blijft het uitermate belangrijk om de verschillende aspecten van de aangrijpende situatie van de heer Van Den Bleeken met de nodige omzichtigheid en sereniteit te benaderen.

Sereniteit en omzichtigheid zijn absoluut noodzakelijk, als wij het over leven en dood hebben. Ik was dan ook verbaasd toen ik de verklaringen van dokter Marc Cosyns op de Nederlandse televisie hoorde. In het programma "Buitenhof" van 1 februari jongstleden verklaarde dokter Cosyns openlijk dat hij, als een vorm van verzet tegen de huidige juridische regeling van euthanasie in ons land, verzaakt aan zijn wettelijke verplichting tot aangifte, waarvan de vormvereisten en modaliteiten zijn bepaald in de artikelen 5, 7 en 8 van de euthanasiewet van 2002.

De heer Cosyns argumenteerde daarbij bovendien dat hij handelt binnen de Belgische patiëntenwetgeving, die hem toestaat aan stervensbegeleiding te doen bij personen die ongeneeslijk ziek zijn. Dan gaat het uiteraard over palliatieve zorg.

Mijnheer de minister, vanwege de verklaringen van dokter Cosyns wens ik u de volgende vragen te stellen. Welke juridische en/of strafrechtelijke gevolgen kunnen de verklaringen van de heer Cosyns hebben, in die zin dat hij als vorm van verzet tegen de bestaande Belgische wetgeving verzaakt aan zijn wettelijke aangifteplicht, zoals neergeschreven in opgesomde artikelen?

Welke maatregelen overweegt u naar aanleiding van de uitspraken van dokter Cosyns?

11.02 Minister Koen Geens: Mevrouw Van Hoof, de wet van 28 mei 2002 inzake euthanasie bepaalt onder welke voorwaarden een arts die euthanasie toepast, geen misdrijf pleegt. Dat staat in artikel 3. In de zin van die wet is euthanasie het opzettelijk levensbeëindigend handelen door een andere dan de betrokkene, op diens verzoek. Dat staat in artikel 2 van de wet.

U zult begrijpen dat het in beginsel niet aan mij als minister van Justitie is om mij uit te spreken over de wenselijkheid van vervolging in individuele dossiers. Die bevoegdheid komt enkel het openbaar ministerie toe.

11.03 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de minister, dank u voor uw bondige antwoord.

U zegt het zelf, euthanasie vormt een uitzondering op het strafrecht. De bedoeling is uiteraard om van

euthanasie een patiëntenrecht te maken. Daarom wordt euthanasie uit het strafrecht gehaald. Dat is hetzelfde als zeggen dat een patiënt die recht heeft op een bepaalde therapie, ook recht heeft op euthanasie, onafhankelijk van de wil van de arts. Ik meen dat wij die situatie moeten vermijden en dat er met de nodige omzichtigheid te werk moet worden gegaan. Aangifteplicht is noodzakelijk om dat te kunnen opvolgen en om controle uit te oefenen op de toepassing van euthanasie.

Aan euthanasie zijn heel wat voorwaarden verbonden, die u niet hebt opgesomd. Er moet bijvoorbeeld een advies zijn van een tweede arts, en dat moet ook worden gecontroleerd door de controle- en evaluatiecommissie.

Het is natuurlijk onmogelijk te controleren en te evalueren als er geen aangifte is. Op die manier kan men nooit strafrechtelijk optreden, wat wegens euthanasie dan ook nog nooit gebeurd is. Er is geen enkel geval bekend bij het parket. Als alle artsen zo reageren, kan er nooit een controle of een evaluatie plaatsvinden. Het kan niet de bedoeling zijn van euthanasie een patiëntenrecht te maken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van mevrouw Kristien Van Vaerenbergh aan de minister van Justitie over "het vervolgingsbeleid inzake inbraken in het Pajottenland" (nr. 3114)

12 Question de Mme Kristien Van Vaerenbergh au ministre de la Justice sur "la politique menée en matière de poursuites dans le cadre des cambriolages dans le Pajottenland" (n° 3114)

12.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik stel in principe niet graag vragen over individuele dossiers. Sta mij niettemin toe twee dossiers te schetsen om de problematiek in kwestie aan te kaarten.

Beide dossiers spelen zich af in het Pajottenland, zijnde de regio waar ik zelf woon en een nauwe band mee heb.

Eind februari 2015, met name op donderdag 26 februari 2016, pakt de politie na een klopjacht twee personen op die van een inbraak in de gemeente Tollembeek worden verdacht. De eerste kon snel worden opgepakt. Zijn kompaan nam de benen, maar werd middels de inzet van een politiehelikopter opgespoord. Uiteindelijk worden vier verdachten opgepakt en door het parket van Halle-Vilvoorde aan de onderzoeksrechter in Brussel doorgegeven.

Dat was puik werk van de politie. Daaraan wordt niet getwijfeld. Het vervolg van het verhaal laat zich echter raden.

Volgens de media heeft de Franstalige Brusselse onderzoeksrechter de verdachten die illegaal in het land verbleven, opnieuw vrijgelaten, zonder hen enige voorwaarden op te leggen. Zij moesten voor een Franstalige onderzoeksrechter terechtstaan omdat zij voor rechtspleging in het Frans hadden gekozen.

Het inzetten van een politiehelikopter wijst erop dat door de politie kosten noch moeite werd gespaard om haar werk naar best vermogen en zo goed mogelijk uit te voeren. Wanneer dan nadien een vrijlating zonder voorwaarden volgt, kan ik mij best inbeelden dat zulks voor de politie met enorme frustraties gepaard gaat.

Toen het parket van Brussel in een afdeling Brussel en een afdeling Halle-Vilvoorde werd opgesplitst, stelde laatstgenoemde afdeling de inbrakenplaag in de regio rond Brussel als prioritaire beleidsdoelstelling. Zolang de Brusselse Franstalige onderzoeksrechters daar echter anders over denken, levert de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel met een eigen Vlaams parket voor Halle-Vilvoorde niks op.

Mijnheer de minister, mijn vragen zijn de volgende.

Ten eerste, klopt die berichtgeving? Ging het effectief om illegalen? Kozen zij effectief voor rechtspleging in het Frans? Belandden zij dus voor een Franstalige onderzoeksrechter?

Ten tweede, waarom wordt in dergelijke gevallen geen snelrechtprocedure toegepast?

Wij hadden in de tijd dat ik mijn vraag stelde, natuurlijk nog niet gehoord van een plan waarin u dat idee wel

degelijk vooropstelt.

Mijn tweede voorbeeld gaat over een inbraak in buurgemeente en mijn eigen gemeente Lennik.

Ook hier leverde de politie goed werk. De verdachte werd opgepakt en voorgeleid voor de onderzoeksrechter in Brussel. De Nederlandstalige onderzoeksrechter in deze bevestigde de aanhouding waardoor de verdachte voorlopig een maand de cel in gaat. Deze aanpak is toch wel enorm verschillend van die van de eerste onderzoeksrechter. Het lijkt erop alsof er geen uniform strafrechtelijk beleid is.

Mijnheer de minister, ik heb enkele vragen voor u. Zult u ingrijpen en de instructie geven aan het strafrechtelijk beleid dat er prioriteit moet worden gegeven aan dergelijke misdrijven en dat zij binnen een zelfde arrondissement – wat het tenslotte jammer genoeg nog altijd is – op een algemeen uniforme manier moeten worden behandeld?

Verder, indien het illegalen betreft die worden vrijgelaten, worden dan de bevoegde staatssecretaris Theo Francken en zijn diensten die verantwoordelijk zijn voor het uitwijzingsbeleid hiervan op de hoogte gebracht? Dat is ook een punt in uw plan en u maakt er blijkbaar toch ook een prioriteit van.

Tot slot, worden de gemaakte kosten, bijvoorbeeld voor de inzet van politiehelikopters, bij het proces ten gronde verhaald op de verdachte?

12.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw Van Vaerenbergh, zonder in te gaan op details van gevoerde gerechtelijke onderzoeken kan ik uw vragen als volgt beantwoorden.

Ten eerste, de berichtgeving klopt slechts gedeeltelijk. De drie personen verdacht van een poging tot diefstal met braak waren niet illegaal. Een woonde in Galmaarden, een tweede in Schaarbeek en de derde in Jette. Alle verdachten kozen de Franse taal of drukten zich uit in het Frans voor hun verklaringen. Overeenkomstig artikel 21, eerste lid van de taalwetgeving wordt bij meerdere verdachten de taal van de procedure bepaald door de taal waarin de betrokkenen hun verklaring afleggen. Het parket van Halle-Vilvoorde diende dus inderdaad via de gedetacheerde Franstalige magistraten de tussenkomst van een onderzoeksrechter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel te vorderen met het oog op de aanhouding van de betrokkenen.

Ten tweede, er werd geen toepassing gemaakt van de snelrechtprocedure in het voormelde dossier omdat er nog verder onderzoek diende te worden verricht naar andere diefstallen en er een link met een vierde verdachte was die het voorwerp uitmaakt van een ander strafonderzoek.

Indien zich verdere onderzoeksdaden opdringen en er bijvoorbeeld collusiegevaar is, vordert het parket een gerechtelijk onderzoek met het oog op het afleveren van een bevel tot aanhouding.

Aangezien de bestrijding van diefstallen in woningen een prioritaire doelstelling is van het parket Halle-Vilvoorde, wordt bij betrapting op heterdaad in de meeste gevallen van diefstal door middel van braak, inklimming of valse sleutel in woningen een gerechtelijk onderzoek gevorderd. Het onderzoek komt dan in handen van een onderzoeksrechter, die evenwel onafhankelijk is in zijn beslissingen, onder meer over het al dan niet afleveren van een bevel tot aanhouding.

Naast het voormelde beleid inzake diefstallen in onroerende goederen, heeft de procureur des Konings een omzendbrief uitgevaardigd die aanzet tot snelle vervolging van verdachten voor de correctionele rechtbank via een onmiddellijke dagvaarding op het politiecommissariaat. Indien er evenwel bijkomend onderzoek noodzakelijk is, is een dergelijke werkwijze niet aangewezen.

Ten derde, de procureur des Konings van Halle-Vilvoorde zal samen met de korpschefs van de politie in Halle-Vilvoorde in de loop van de komende dagen een omzendbrief uitvaardigen over de wijze waarop het onderzoek en de vervolging van diefstallen in woningen dienen te worden aangepakt, dit in een streven naar nog meer eenvormigheid.

Op het arrondissementeel rechercheoverleg van Halle-Vilvoorde van 19 maart werd het laatste ontwerp besproken. De omzendbrief zal het overleg en het beleid van het parket verwoorden. Uiteraard zullen de onderzoeksrechters in alle onafhankelijkheid beslissen of in het raam van dit beleid al dan niet dient te worden ingegaan op een vordering tot het afleveren van een bevel tot aanhouding.

Indien een illegaal op het grondgebied verblijvende verdachte in vrijheid wordt gesteld, wordt de dienst Vreemdelingenzaken hiervan inderdaad op de hoogte gebracht. Enkel de kosten die als gerechtskosten in aanmerking komen, kunnen worden verhaald op de veroordeelde. De kosten van het gebruik van een helikopter worden niet aangerekend, aangezien het om werkingskosten van de federale politie gaat.

12.03 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik kan er enkel maar op blijven aandringen dat er blijvend werk wordt gemaakt van deze problematiek. Door haar ligging wordt mijn streek echt geplaagd door inbraken. U kunt waarschijnlijk ook wel begrijpen dat het in de publieke opinie vrij moeilijk ligt als alle middelen worden ingezet voor een inbraak, inclusief helikopters en dergelijke, terwijl de mogelijke daders 's avonds weer op vrije voeten zijn. Ik kan er enkel op blijven hameren dat hiervan een prioriteit wordt gemaakt.

Het is in dezen niet zo, maar mocht het om illegalen gaan, dan moet er ook een goede uitwisseling van gegevens zijn met staatssecretaris Theo Francken, zodat ook van die kant passende maatregelen kunnen worden genomen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van mevrouw Kristien Van Vaerenbergh aan de minister van Justitie over "artikel 632 van het Gerechtelijk Wetboek" (nr. 3116)

13 Question de Mme Kristien Van Vaerenbergh au ministre de la Justice sur "l'article 632 du Code judiciaire" (n° 3116)

13.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, naar aanleiding van de hervorming van de fiscale procedure werd in 1999 gekozen voor een fiscale specialisatie bij de rechtbanken van eerste aanleg door nog slechts een rechtbank in elke provinciehoofdplaats bevoegd te maken.

In een antwoord op een vraag om uitleg van volksvertegenwoordiger Jos Lantmeeters tijdens de commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van 10 maart 2015 in het Vlaams Parlement heeft minister Turtelboom geantwoord dat door de centrale inning van de successie- en registratierechten door de Vlaamse Belastingdienst in Aalst sinds 1 januari 2015 bij betwisting alleen de rechtbank van eerste aanleg van Gent bevoegd blijft en niet langer de fiscale rechtbanken van elke provinciehoofdstad.

Telkens VLABEL een dienst van de FOD Financiën met betrekking tot de gewestelijke belastingen overneemt, heeft dit een directe impact op de werklust van de verschillende fiscale rechtbanken van eerste aanleg in Vlaanderen. In Brugge, Antwerpen, Hasselt en Leuven krijgt men minder werk en in Gent ziet men de werklust stijgen.

Bovendien moeten de belastingplichtigen uit alle hoeken van Vlaanderen naar Gent om hun zaak te bepleiten.

Ik begrijp dat er werk wordt gemaakt van een efficiëntere organisatie van de Vlaamse belastingdienst, maar dit lijkt mij niet bij te dragen tot een toegankelijke Justitie.

Mijnheer de minister, deelt u onze mening dat bij de bevoegdheidsoverdracht naar de deelstaten er beter geen verschuiving van de werklust plaatsvindt tussen de verschillende territoriaal bevoegde rechtbanken die in dezen al vrij gespecialiseerd zijn?

Is het wenselijk dat met betrekking tot fiscale geschillen over Vlaamse belastingen uitsluitend de rechtbank van eerste aanleg in het hof van beroep van Gent zich als enig rechtscollege zal uitspreken?

Is het niet de taak van het Hof van Cassatie om over de eenheid van rechtspraak te waken?

Is een wijziging van artikel 632 van het Gerechtelijk Wetboek een exclusieve federale bevoegdheid of behoort dit volgens u tot de impliciete bevoegdheden van de Gewesten?

Als het om een exclusieve federale bevoegdheid gaat, bent u bereid om dan het overleg met het Vlaamse Gewest op te starten om spoedig tot een aanpassing van het Gerechtelijk Wetboek te komen, zodat bij betwisting van Vlaamse belastingen de vijf Vlaamse fiscale rechtbanken van elke provinciehoofdplaats ook daadwerkelijk bevoegd blijven?

13.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw Van Vaerenbergh, u heeft toch vijf vragen gesteld? Ik heb er hier maar twee.

13.03 **Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Ik stel voor dat u dan alvast op die twee vragen antwoordt. Ik zal u de andere bezorgen zodat u uw antwoord later kunt doormailen.

13.04 Minister **Koen Geens**: De wet van 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken heeft artikel 632 van het Gerechtelijk Wetboek vervangen waardoor uw vraag ook onder de bevoegdheid van de minister van Financiën valt.

De parlementaire werkzaamheden van de wet van 23 maart 1999 zijn duidelijk over de opportuniteit om artikel 632 van het Gerechtelijk Wetboek te wijzigen. Die fiscale geschillen worden op grond daarvan niet toevertrouwd aan alle rechters die krachtens het Gerechtelijk Wetboek ook uitspraak doen in eerste aanleg in burgerlijke zaken, maar wordt voorzien in een doorgedreven centralisatie van fiscale geschillen, meerbepaald bij de vijf rechtbanken van eerste aanleg die zitting houden ter zetel van het hof van beroep.

Het ligt voor de hand fiscale geschillen door gespecialiseerde kamers te behandelen.

Bovendien werd naar aanleiding van een amendement om de bereikbaarheid en de toegang tot deze nieuwe jurisdictie te optimaliseren een tweede lijn toegevoegd waarin is gesteld dat de Koning andere rechters in het rechtsgebied van het hof van beroep kan aanwijzen.

Dat gebeurde bij koninklijk besluit van 25 maart 1999 tot uitvoering van artikel 7 van de wet van 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken, dat werd gewijzigd bij koninklijk besluit van 26 maart 2014 houdende wijziging van verscheidene reglementaire bepalingen om het in overeenstemming te brengen met de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen.

Alles werd dus in het werk gesteld om een specialisatie van de rechters in enkele rechtbanken te combineren met een zo gemakkelijk mogelijke toegang tot het rechtscollege. Een wijziging waarbij de woonplaats van de betrokkene determinerend is voor het aanwijzen van het relevante ressort is dus het onderzoeken waard, evenwel in overleg met de minister van Financiën en de Gewesten.

In antwoord op uw tweede vraag met betrekking tot de regels inzake de bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de deelstaten, kan ik meedelen dat de federale overheid bevoegd is voor de organisatie van de rechtbanken, inclusief de territoriale bevoegdheid ervan, weliswaar onverminderd de eventuele mogelijkheid van de Gewesten om een beroep te doen op hun impliciete bevoegdheden, in zoverre zij aantonen dat de voorwaarden daartoe zijn vervuld.

13.05 **Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik ben blij dat u dit zult onderzoeken. Wij hebben gespecialiseerde rechtbanken. We zijn ook blij met die specialisatie, maar het hoeft natuurlijk niet zo gespecialiseerd te zijn dat er maar een rechtbank in heel Vlaanderen bevoegd zou zijn.

Ik kijk uit naar het resultaat van uw onderzoek.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 3009 van de heer Degroote is omgezet in een schriftelijke vraag.
La question n°3172 de Mme Onkelinx est reportée.

14 **Vraag van mevrouw Goedele Uyttersprot aan de minister van Justitie over "schuldig verzuim tegenover een minderjarige" (nr. 3175)**

14 Question de Mme Goedele Uyttersprot au ministre de la Justice sur "la négligence coupable par rapport à une mineure" (n° 3175)

14.01 Goedele Uyttersprot (N-VA): Mijnheer de minister, vanuit verschillende hoeken vernamen wij vorige week dat een minderjarige een nacht in een lokale politiecel moest doorbrengen, omdat zij niet langer in de kinder- en jeugdpsychiatrie van een Antwerps ziekenhuis kon verblijven. Zij werd uiteindelijk met de ziekenwagen naar het justitiepaleis in Antwerpen gebracht. Het parket van Antwerpen is ondertussen een onderzoek gestart tegen de behandelende en/of verantwoordelijke artsen.

Volgens de jeugdwet van 1965 moeten kinderen die geen misdrijven gepleegd hebben altijd opgevangen worden. Aangezien het betreffende artikel echter meermaals wordt opgeschort, is de Staat eigenlijk aansprakelijk. Minderjarigen moeten dus te allen tijde beschermd worden, waar zij ook verblijven.

Los van dit dossier spreekt het voor zich dat het ontoelaatbaar en strafbaar is dat een professionele hulpverlener of een burger schuldig verzuim pleegt. Acht u het opportuun om te evalueren of een verzwaring van de strafmaat bij schuldig verzuim door professionele hulpverleners kan worden ingevoerd? Zijn er maatregelen getroffen om dat soort situaties in de toekomst te vermijden? Zo ja, welke? Zijn er naar aanleiding van de vermelde zaak reeds klachten tegen de Staat ingediend bij een of andere instantie of bij het Internationaal Comité voor de Rechten van het Kind? Zo ja, om hoeveel gevallen gaat het? Hebben die al tot een veroordeling van de Staat geleid?

14.02 Minister Koen Geens: Mevrouw Uyttersprot, zoals u terecht opmerkt, is het niet opportuun om vooruit te lopen op het resultaat van het gerechtelijk onderzoek dat naar de gebeurde feiten werd ingesteld. Ik zal hier dan ook geen uitspraken over doen.

Wat de opportuniteit betreft om een eventuele strafverzwaring bij schuldig verzuim door professionele hulpverleners te onderzoeken, ben ik eveneens zeer terughoudend. Een enkel geval waarnaar een gerechtelijk onderzoek werd ingesteld, mag niet worden veralgemeend. Bovendien moet men zich afvragen of een strafverzwaring enig effect zal sorteren. Ik durf de generaal preventieve werking uitgaande van de strafverzwaring te betwijfelen.

Een dergelijke reflectie kan mogelijkerwijs mee worden opgenomen in de toekomstige reflectie over de strafbepalingen en strafmaten, met inbegrip van het amalgaam aan verzwarende omstandigheden van ons materieel strafrecht.

Het prima facie antwoord op de gestelde vragen van het College van procureurs-generaal geeft aan dat het college op dergelijke vragen niet op een dermate korte termijn een advies kan verlenen en dat een dergelijk advies ook maar opportuun wordt beoordeeld indien er effectief een dergelijk wetgevend initiatief wordt overwogen.

Wat de maatregelen betreft verwijs ik graag naar de ministers van de Gemeenschappen bevoegd voor Welzijn en Hulpverlening.

Wat de klachten tegen de Staat voor dit soort zaken betreft is het binnen het bestek van deze mondelinge vraag evenmin haalbaar om hierover meer informatie te verkrijgen. Indien u uw vraag omzet in een schriftelijke vraag, kunnen mijn diensten ze verder onderzoeken.

14.03 Goedele Uyttersprot (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Mijn vraag is misschien niet overgekomen zoals het moest. Het is alleszins niet de bedoeling om hulpverleners te viseren en het was zeker niet de bedoeling een pleidooi in die zin te houden. Het kan mogelijkerwijs het voorwerp uitmaken van een reflectie wanneer de hervorming van de strafwet op de agenda komt.

Wel werd in artikel 422bis de hulpvaardigheid die eigenlijk in ieder van ons zou moeten zitten, de solidariteit en de bewustwording in een wettelijke verplichting omgezet. De strafmaat voor een professionele hulpverlener is in die context dezelfde als die voor een gewone burger, hoewel wij van professionele hulpverleners toch een eerder sociale reflex mogen aannemen.

Mijn insteek betrof eerder het feit dat verzuim een passieve term is. Wanneer het actief verzuim wordt, bijvoorbeeld een arts die bewust verzuimt een patiënt te helpen, dan zouden wij toch eens moeten bekijken wat op dat vlak in de toekomst kan veranderen.

Voor het overige zal ik mijn vraag omzetten in een schriftelijke vraag om de cijfergegevens over de veroordelingen te verkrijgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

15 Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de schadevergoeding die de Belgische Staat aan gedetineerden moet betalen wegens stakingen" (nr. 3177)

15 Question de Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "les indemnités dues par l'État belge aux détenus en raison des grèves" (n° 3177)

15.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, op 7 december 2014 hebben de penitentiaire beambten in Iltre spontaan het werk neergelegd. De staking duurde tot 17 december. Tijdens die staking werd gewerkt met het nachtregime. Bezoek van familie of advocaten werd dus opgeschort, en ook een zitting van de strafuitvoeringsrechtbank werd uitgesteld.

16 gevangenen zijn hiertegen naar de rechtbank van Nijvel gestapt. Deze rechtbank heeft de Belgische Staat veroordeeld tot een boete van 1 000 euro per gevangene per dag waarop het normale regime niet werd gerespecteerd, omdat de gevangenen dan niet behandeld konden worden zoals voorgeschreven is door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

De Belgische Staat heeft derdenverzet aangetekend, maar dat is zopas verworpen. Het eerdere vonnis is dus bevestigd. Dit is mogelijk een precedent. Het is overigens niet de eerste keer dat een gewone rechter zich mengt met de strafuitvoering.

Dit toont wel aan dat de snelle uitvoering van de gegarandeerde minimale dienstverlening belangrijk is. Gisteren heb ik dit aangehaald in de besprekingen, en eigenlijk hebt u toen al een deel van mijn vragen beantwoord, maar toch wil ik u nog de volgende vragen stellen.

Kunt u meer uitleg verschaffen over dit vonnis? Is het de bevestiging van eerdere rechtspraak, of is het een precedent?

Wat is het bedrag dat de Belgische Staat zal moeten betalen? Is er een lijst van de bedragen die in het verleden al om gelijkaardige redenen moesten worden betaald? Aan welke som zit men ondertussen? Dit is toch een uitgave die men kan vermijden?

Tot slot is er de vraag waar u gisteren al op geantwoord hebt. Wat is de stand van zaken inzake het voornemen uit het regeerakkoord om een gegarandeerde minimale dienstverlening in te voeren in de gevangenissen? Zal dit vonnis de uitvoering daarvan versnellen? Gisteren hebt u al geantwoord dat u de evaluatie van protocol 351 spoedig wil uitvoeren, maar het kan geen kwaad dat te herhalen, meen ik.

15.02 Minister Koen Geens: Mevrouw De Wit, naar aanleiding van het sociale acties binnen de gevangenis van Iltre begin december vorig jaar hebben 16 gedetineerden een eenzijdig verzoekschrift ingediend tegen de Belgische Staat met als voornaamste eis het herstarten van het normale regime in de gevangenis. Op 12 december gaf de rechtbank van eerste aanleg te Nijvel de gedetineerden gelijk en veroordeelde de Belgische Staat om het normaal regime in de gevangenis van Iltre weer in voege te laten treden op straffe van een dwangsom per gedetineerde van 1 000 euro per dag vertraging.

Ik heb verzet aangetekend tegen deze beschikking maar de rechtbank van eerste aanleg te Nijvel heeft het standpunt van de Belgische Staat niet gevolgd en de eerste beschikking bevestigd.

Los van enkele individuele gevallen met specifieke problemen is het de eerste keer dat de Belgische Staat zo breed en in algemene bewoordingen veroordeeld wordt tot het heropstarten van een normaal detentieregime tijdens een staking. Ik zal dan ook beroep aantekenen tegen deze beschikking.

Wat uw tweede vraag betreft, is het zo dat ik binnen sectorcomité III Justitie een aparte werkgroep heb opgericht met als bijzondere opdracht vertrekkend vanuit de evaluatie van het protocol 351 de discussie over de gegarandeerde dienstverlening. Deze werkgroep vordert gestaag en onder begeleiding van een sociaal bemiddelaarster voor de openbare sector wat de evaluatie van protocol 351 betreft. Dit protocol heeft als doel de sociale dialoog te versterken en conflicten binnen het gevangeniswezen te beheersen.

Op dit moment zitten we in deze evaluatie in de laatste rechte lijn. Het is de bedoeling om van daaruit te komen tot voorstellen voor aanpassingen aan het protocol die ertoe kunnen bijdragen dat een gegarandeerde dienstverlening kan worden geleverd in de gevangenis tijdens stakingen.

Dit vonnis heeft de werkzaamheden binnen de werkgroep niet beïnvloed. Het is immers noodzakelijk om deze discussie in een serene sfeer te voeren om zo tot een gedragen en werkbaar akkoord te komen.

15.03 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, dank u voor het antwoord. Het moet er alleszins op aankomen om dergelijke veroordelingen in de toekomst te vermijden. Dat is geld dat we elders beter kunnen inzetten en Justitie heeft het hard nodig. Het is zonde dat het daar naartoe moet gaan. Als we dat kunnen oplossen door de gegarandeerde dienstverlening in te voeren, dan is dat toch weer een hap bespaard.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 3196 van mevrouw Vanheste is uitgesteld.

16 Vraag van mevrouw Goedele Uyttersprot aan de minister van Justitie over "het oneigenlijk gebruik van verkoop op afstand" (nr. 3228)

16 Question de Mme Goedele Uyttersprot au ministre de la Justice sur "des pratiques abusives dans le cadre de ventes à distance" (n° 3228)

16.01 Goedele Uyttersprot (N-VA): Mijnheer de minister, velen van ons is het al overkomen dat ze een telefoontje krijgen om een puzzelboekje op proef te gebruiken. Mondeling stemt u toe, waarna de eerste puzzel dan opgestuurd wordt. U hoeft enkel een verzendingskost van 4,95 euro of een ander bedrag te betalen. De volgende maand ontvangt u opnieuw een puzzel. Dan is het al een ander bedrag dat aan de telefoon niet vermeld werd. Men vertelt u dan dat het telefoongesprek werd opgenomen en dat dit tegen u kan gebruikt worden. In het gesprek hebben de mensen u een aantal keren ja laten antwoorden, waardoor ze aanvoeren dat u zich hierdoor verbonden heeft tot een jaarcontract. Het gaat hier om een afgedwongen aankoop en een nietige verkoop als dusdanig.

Gelijkaardige misbruiken hebben zich een tijdje geleden in de bedrijfswereld voorgedaan. Daar was er sprake van malafide bedrijvengidsen op het internet. Daarbij worden dan verschillende ondernemers en verenigingen met rechtspersoonlijkheid aangeschreven door firma's met de vraag om gegevens aan te passen en terug te sturen. Hierdoor sluiten ze ook ongewild een contract af. U bent wellicht op de hoogte van deze misbruiken, vandaar mijn vragen.

Heeft u een idee van het aantal gerechtelijke onderzoeken dat op dit moment loopt tegen dergelijke malafide praktijken betreffende puzzelboekjes en bedrijvengidsen of andere? Zijn er inmiddels vonnissen gekend of uitgesproken tegen dit soort uitgeverij? Zo ja, welke straf werd hiervoor opgelegd?

16.02 Minister Koen Geens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Uyttersprot, de praktijken waarnaar u verwijst zijn uiteraard laakbaar en zorgen voor menselijk leed, evenwel is dit precies een voorbeeld van een problematiek waarvoor men zich de vraag kan stellen of Justitie wel de meest aangewezen partner is om deze te beteugelen dan wel of deze niet beter administratief en/of burgerrechtelijk en met de nodige preventiecampagnes en administratieve sancties moet worden aangepakt. De zwaarste feiten moeten, mijns inziens, in aanmerking komen voor strafrechtelijke vervolging indien de Economische Inspectie deze meldt en daarop aanstuurt bij het openbaar ministerie.

Specifiek in verband met uw vragen naar cijfers, kan ik u het volgende zeggen. Noch de statistische analisten van het College van procureurs-generaal wat betreft de vervolgingen door het openbaar ministerie, noch de dienst voor het Strafrechtelijk Beleid van de FOD Justitie wat betreft het aantal veroordelingen kunnen mij een antwoord geven op de door u gevraagde cijfergegevens. Bij gebrek aan een gedetailleerde

code in de nomenclatuur ter zake zou dit een individuele en manuele analyse vergen van alle oplichtingdossiers per arrondissement. Dit is uiteraard niet verantwoord op het vlak van werklast.

De nomenclatuur van de criminaliteitsstatistieken laat geen specifieke opzoeking toe om de gevallen van poging tot oplichting of oplichting door een oneigenlijk gebruik van verkoop op afstand, in casu voor abonnementen van puzzelboekjes, te onderscheiden van de andere gevallen van oplichting of strafbare pogingen daartoe.

Ik kan u echter wel verwijzen naar de informatie die de FOD Economische Zaken op zijn website aan potentiële slachtoffers aanreikt en waarvoor de Economische Inspectie zonodig sanctionerend kan optreden met administratieve sancties.

Voor meer informatie ter zake verwijs ik u naar de specifieke webpagina daaromtrent of naar mijn gewaardeerde collega bevoegd voor Economie, de heer Kris Peeters.

16.03 Goedele Uyttersprot (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb nog een tijdje bij Test-Aankoop gewerkt en klachten waren daar dagelijkse kost. De website waarnaar u verwijst is inderdaad wel duidelijk, maar ik vrees dat die mensen dikwijls de weg niet vinden naar dergelijke websites, want de mensen die vatbaar zijn voor dergelijke praktijken, zijn niet altijd het meest onderlegd of hebben niet direct de reflex om afwijzend te antwoorden. Misschien is het mogelijk om eens te bekijken welke andere mogelijkheden voor preventie of welke preventiecampagnes daarbij zouden kunnen aansluiten.

Ik ga de vraag ook nog eens schriftelijk indienen, mocht het zijn dat er eventueel cijfers beschikbaar zijn. Ik kan mij voorstellen dat dit inderdaad niet in de nomenclatuur zit en dat het inderdaad niet de bedoeling is dat elke rechtbank het in zijn papieren schriftje moet beginnen opzoeken. Wij kijken verder wat wij daaraan kunnen doen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Le président: Je fais une petite rectification: la question n° 3196 de Mme Ann Vanhese n'est pas reportée mais est transformée en question écrite. Les questions jointes n° 3247 de Mme Carina Van Cauter et n° 3269 de Mme Kristien Van Vaerenbergh sont reportées. La question n° 3313 de M. Georges Gilkinet est transformée en question écrite.

17 Question de M. Éric Massin au ministre de la Justice sur "le tribunal de la famille et de la jeunesse" (n° 3314)

17 Vraag van de heer Éric Massin aan de minister van Justitie over "de familie- en jeugdrechtbank" (nr. 3314)

17.01 Éric Massin (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, avec l'instauration du tribunal de la famille et de la jeunesse, l'organisation judiciaire belge a été modifiée, notamment l'audition du mineur d'âge devant le juge.

À l'heure actuelle, l'audition du mineur relève de la chambre de la jeunesse, division du tribunal de la famille et de la jeunesse. Y sont soumis les litiges protectionnels relatifs aux mineurs en danger pour lesquels un recours à la contrainte est nécessaire, ainsi qu'aux mineurs ayant commis un fait qualifié d'infraction ou encore aux mineurs dont les parents ont été déchus de leur autorité.

Dorénavant, une distinction est faite selon que le mineur d'âge a moins de 12 ans ou 12 ans et plus.

Quand le mineur a moins de 12 ans, il peut être entendu, dans les matières qui le concernent, selon l'avis du juge, à sa propre demande, soit à la demande des parties, du parquet ou du juge. Un formulaire n'est pas envoyé à ses parents.

Quand le mineur a 12 ans et plus, le juge est tenu de le convoquer en vue de son audition avant de prendre toute mesure. Cependant, le jeune peut refuser de comparaître. Cette convocation se fait par un formulaire envoyé chez les deux parents qui sont tenus d'y répondre.

Le juge entend l'enfant seul. La loi ne permet plus de déléguer l'audition à un service spécialisé ni que cette audition se fasse en présence d'un avocat. Il est prévu que cet entretien sera consigné, joint au dossier et que le mineur d'âge en sera informé. Lors de l'entretien, si le juge pense que le mineur n'a pas le discernement nécessaire – ce qui peut encore arriver au-delà de 12 ans –, il doit l'indiquer dans son rapport d'audition.

Pour ma part, j'estime que le fait pour le mineur d'âge de pouvoir être entendu par le juge est un élément important très positif. Cependant, je regrette la suppression du droit pour le mineur d'âge d'être accompagné d'un avocat ou d'une personne de confiance lors de son audition.

La loi prévoit bien une ouverture en prévoyant que le juge peut y déroger par une décision motivée mais il est à craindre que peu de jeunes osent écrire au juge pour demander à être accompagnés pour cette audition en utilisant les arguments permettant de convaincre le juge, sauf s'ils ont pris la précaution de consulter un avocat au préalable, lequel rédigera ce courrier en détaillant les arguments.

Il existe une proposition de directive européenne qui entend garantir à l'enfant le droit d'être assisté par un avocat tout au long de la procédure pénale – c'est sans doute une des scores supplémentaires de Salduz – ainsi que le droit d'être entendu lors de son procès. La Commission européenne souhaite étendre cette procédure à tous les États membres. Une décision devrait intervenir ce mois-ci ou le mois prochain.

Monsieur le ministre, dans une de vos lois pot-pourri, ne pourrait-on revoir ce changement concernant l'audition de l'enfant? Ne pensez-vous pas qu'il est regrettable que les enfants de moins de 12 ans ne soient pas informés formellement et systématiquement de la possibilité d'être entendus? Ils pourraient soumettre cela au juge. Pensez-vous qu'un jeune écrira au juge pour lui demander d'être accompagné? Ne croyez-vous pas que certains enfants ne puissent pas trouver les arguments nécessaires afin de convaincre le juge qu'il est préférable qu'ils soient accompagnés?

Le débat porte essentiellement sur l'équilibre entre les droits de l'enfant à vocation d'autonomie et les besoins de l'enfant à vocation de protection. Il ne serait peut-être pas inutile de réaliser une étude en la matière si vous n'avez pas de réponse à me donner ou de proposition de modification.

17.02 Koen Geens, ministre: Monsieur Massin, la loi du 30 juillet 2013 portant création d'un tribunal de la famille et de la jeunesse prévoit effectivement les règles particulières pour l'audition d'un mineur mais uniquement pour les matières qui les concernent et qui portent sur l'exercice de l'autorité parentale, l'hébergement et sur le droit aux relations personnelles.

Dans ces matières, cette loi donne au magistrat des moyens pour lui permettre de mieux cerner l'intérêt de l'enfant au travers des réponses données aux questions sur son mode de vie et ses relations avec son autre parent. En effet, à cette fin, il est nécessaire que se développe entre lui et l'enfant une relation privilégiée, sans la présence d'une personne tierce qui risquerait de prendre la parole à sa place. De surcroît, cette audition doit avoir lieu dans un endroit qu'il juge approprié.

Dans le cadre de la loi sur la protection de la jeunesse, un jeune ayant commis un fait qualifié d'infraction qui a atteint l'âge de 12 ans doit être entendu personnellement par le juge de la jeunesse avant qu'une mesure provisoire ne soit prise à son égard. L'intéressé a droit à l'assistance d'un avocat dans ce cas. Le jeune est également entendu en cas de révision des mesures prises à son égard.

Je tiens à rappeler que le droit commun en matière d'audition des mineurs reste d'application si aucune règle particulière n'est prévue, notamment l'article 22*bis* de la Constitution qui donne aux mineurs le droit de s'exprimer sur toute question qui les concerne ou encore l'article 12 de la Convention internationale relative aux droits de l'enfant. Il n'est pas prévu, à ce stade, de revoir les règles en matière d'audition des mineurs qui ont été adoptées sous la précédente législature et qui ne semblent pas poser de difficultés d'application particulières.

En ce qui concerne le projet de directive de l'Union européenne qui a été déposé par la Commission le 27 novembre 2013, il convient de noter qu'il n'a pas encore été adopté et que les négociations sont toujours en cours entre le Conseil et le Parlement européen. Le projet de directive prévoit, effectivement, le droit d'avoir recours à un avocat. Toutefois, il ne sera applicable qu'aux procédures pénales et ne couvrira donc, en droit belge, que les situations dans lesquelles un mineur âgé de 16 ans ou plus peut exceptionnellement être déféré devant les juridictions ordinaires.

Une modification de la législation en matière d'audition des mineurs est envisageable si les auteurs concernés en expriment la nécessité dans le cadre du groupe de travail chargé du suivi et de la mise en place du tribunal de la famille.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

18 Question de M. Éric Massin au ministre de la Justice sur "le tableau de bord 2015 de la justice dans l'EU" (n° 3315)

18 Vraag van de heer Éric Massin aan de minister van Justitie over "het EU-scorebord voor justitie 2015" (nr. 3315)

18.01 Éric Massin (PS): Monsieur le ministre, chaque année, la Commission européenne présente son *Justice Scoreboard*, une étude chiffrée qui décrypte les systèmes judiciaires européens, en vue d'améliorer l'efficacité, l'indépendance et la qualité de la justice en Europe. Nous y sommes tous sensibles.

Énormément d'informations sont demandées et il serait intéressant que la Belgique puisse participer à cette étude. La Commissaire européenne en charge de la Justice, Mme Jourova, a commenté au début du mois de mars, la version 2015 de cette étude, qui est difficile à mener, étant donné la réticence de certains pays à communiquer leurs données, ce qui n'est pas le cas de la Belgique.

Si notre pays n'est pas de mauvaise composition pour donner ses chiffres, il rencontre un problème de capacité informatique qui le laisse à la traîne dans la collecte des données récoltées par le CEPE, le forum économique mondial, la Banque mondiale et la Commission elle-même.

La Commission a relevé que la Belgique travaillait avec des outils inefficaces. Mme Jourova s'est étonnée de cet état de fait et a demandé à la Belgique de mieux coopérer avec la Commission européenne et les autres États membres.

Monsieur le ministre, nous savons que la stratégie informatique que vous souhaitez mettre en place pourrait résoudre bien des maux. Dès lors, avez-vous eu un contact avec Mme Jourova? Quelle a été votre réponse en vue de mieux coopérer avec la Commission européenne?

Est-il vrai que nous avons des informations disponibles mais qui seraient dispersées et trop peu détaillées? Et, au-delà de la stratégie informatique que vous avez développée dans le cadre de votre plan Justice, avez-vous un plan d'action spécifique pour rassembler les informations, pour renvoyer les données à la Commission et nous serait-il possible d'obtenir un avancement de ce transfert de données et connaître le calendrier que vous souhaitez mettre en place?

18.02 Koen Geens, ministre: Monsieur Massin, je peux vous communiquer ce qui suit en réponse aux deux points de votre question.

Premier point. J'ai rencontré la Commissaire européenne en charge de la Justice, Vera Jourova, ce 19 mars. Au cours de cette rencontre, nous avons abordé plus en détail la question de l'apport de la justice dans la lutte contre le terrorisme, à la suite du précédent conseil JAI. Nous étions d'accord sur la nécessité de lutter contre le phénomène de radicalisation dans les prisons. Nous avons également discuté des lignes de force du plan Justice et de mon ambition de miser sur la gestion de l'information.

Le premier pas dans cette direction a été fait avec la création d'un service spécial chargé de la gestion de l'information. La collaboration européenne est surtout utile pour développer une approche commune qui peut aider les acteurs sur le terrain dans leur lutte contre le terrorisme. Les efforts européens s'inscrivent, d'ailleurs, dans la droite ligne de mon plan anti-radicalisation. Je lui ai également promis de soutenir pleinement le développement du système ECRIS (*European Criminal Record Index System*). Ce système doit améliorer l'échange d'informations entre les différents pays sur les condamnés liés au terrorisme. Le système devrait être élargi aux condamnés provenant de pays non européens. Je lui ai également indiqué que je continuerais à soutenir le projet de la Commission visant à créer un parquet européen pour pouvoir poursuivre les infractions qui portent atteinte aux intérêts financiers européens.

Second point. Comme je l'ai indiqué précédemment, nous avons besoin d'une gestion de l'information

beaucoup mieux étayée et développée. Une infrastructure informatique bien développée qui nous fournit non seulement un appui opérationnel mais qui collecte également des informations à des fins d'analyse et de politique est en outre indispensable pour pouvoir faire du *data mining*. Vous savez toutefois que notre infrastructure informatique ne répond pas aujourd'hui à nos attentes. Un long chemin reste à parcourir, surtout dans ce domaine. Cependant, nous devons tout d'abord développer une meilleure vision de notre gestion de l'information avant de la soutenir par une infrastructure informatique. Dans les faits, ces deux processus vont de pair. Nous pouvons continuer à aborder cette question dans le cadre de la discussion sur la stratégie informatique mais vous avez compris qu'il s'agit d'un travail de plusieurs années. Le premier pas dans cette direction a déjà été fait avec la création d'un service d'information.

18.03 **Éric Massin** (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie de votre réponse.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: La question n° 3316 de Mme Fernandez Fernandez est supprimée et la question n° 3325 de M. Gilkinet est reportée.

La réunion publique de commission est levée à 16.45 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.45 uur.